

CAMBAZA BAK! CAMBAZA!

KİŞİLER:

CAMBAZ

BONCUK

GÜLBENAZ (CAMBAZIN KIZI)

SUNUCU

TUZSUZ (MAHALLENİN KABADAYISI)

YALANCI (TUZSUZ'UN ARKADAŞI)

YALAKA (TUZSUZ'UN ARKADAŞI)

KEÇİ (TUZSUZ'UN TEK MUHALİFİ)

BEKÇİ

FUZULİ (MAHALLENİN ZENGİNİ)

CİLVENAZ (FUZULİ'NİN KIZI)

ÇELEBİ (FUZULİ'NİN OĞLU)

FELAKET (FUZULİ'NİN KARISI)

ARAP BACI

KADI

DAKTİLO
SİHİRBAZ
ATEŞBAZ
MADRABAZ
SIRIK CAMBAZI
ZALİHA
FLAMENKOCU
KADIN SULTAN
YENİÇERİ
MANKEN
SEYİRCİLER (SONRADAN KONUKLAR)
MİLLETVEKİLİ GARSONLAR (BEŞ KİŞİ)

MÜZİK GRUBU
KLARNET (ZURNA)
UD, KANUN
TRAMPET, TEF

GİRİŞ OYUNU

(Sahne yarı aydınlıktır. Solda müzik grubu oturmaktadır. Sunucu koşarak sahneye girer. Günümüz giysileri giymiştir.)

SUNUCU- Hoş geldiniz efendim. Safalar getirdiniz, safa geldiniz dostlar. Esenlikler sizin çile bizim olsun. Neşe sizin keder bizim olsun. Sevinçler sizin tasa bizim olsun. Mutluluk size hüznüler bize kalsın. Razıyız. Yeter ki yüreğiniz sıcak, aklınız fikriniz yerinde, içiniz ferah, cüzdanınız dolu olsun. *(Cüzdanını çıkarıp Hamlet pozlarına girer)*

Olmak ya da olmamak!

İşte bütün mesele bu.

*Zalim kaderin oklarına
Zorbaların kibirine
Kanunun yokluğuna
Kötülere kul olmaya
Dur. Yeter!*

(Şarkı söylemeye başlar.)

***Yeter ki sen
Sen sev beni
Yeter ki inan bana.
Yeter ki sen sev beni
Yeter ki inan bana...***

(Orkestra parçayı bozar.)

SUNUCU- Pardon pardon parçayı çalışmadığınızı bilemedim. Orkestra dediğin her parçayı çalabilmeli değil mi? Neyse çalabileceğiniz kolay bir parça söyleyelim?

(Zurna yüksek perdeden bir ses üfler. Sunucu korkar.)

SUNUCU- Ay! Korktum. Allah davul etsin seni. *(Seyirciye)* Söylediklerim hoşuna gitmedi. Uzatmayalım. Başlıyoruz van tu tri.

***Çadırımın üstüne şıp dedi damladı
Çadırımın üstüne şıp dedi damladı
Allah canını almadı almadı.***

SUNUCU- Teşekkürler... Teşekkürler. Efendim derdimiz sizi güldürüp eğlendirirken biraz düşündürmek, birazcık da nafakamızı çıkarmak. Ekmek perdemizi açıp, ter dökmeden önce, velinimetimiz sayın seyircilerimize saygımızı sunalım. *(Eğilerek)* Saygılar efendim, saygılar hanımefendi, saygılar beyefendi, cümleten saygılar, saygılar efendim. Efendim, besmele ile başlayalım, yüksek perdeden edilen kem sözlere, kem gözlere gelmeden, elem tefe fiş kem gözlere şiş. Üzerlik çatlasın nazar eden patlasın. Perdemizi hayırla açalım, acele bitirip kaçalım.

(Zurna eleştirir.)

Şaka şaka. Efendim Anam ilaç, babam sütlaç, kız kardeşim tek taş isterken gezilir mi aç bilaç. Ahvali şerait böyle olunca geçmez kursağımızdan bir lokma aş. Aş diye yediğimde vallahi taş. Okullar okuyup diplomalar aldık, meslek sahibi olduk ama gel gelelim torpilimiz olmadığından iş sahibi olamadık, karnımızı doyuramadık. Velakin çare tükenmez demişler. Ne yapalım ne edelim diye debelenirken yarım aklıma büyük şehir hayali düşüverdi.

(Zurna güler gibi ses çıkartır)

Sevindin bakıyorum. Öyle paldır küldür düşmek değil. Aklıma geliverdi. Köyde iki yumurta çalarsın dayak yersin. Çünkü kimin çaldığını herkes bilir. Büyük şehirde milyonluk arazi kapatırsın bir şeycik olmaz. Koca fabrikaları satın parasını iç edersin, devleti dolandırırsın, belediyeyi soyarsın kimse hesap sormaz. Kimin çaldığını orada da herkes bilir. Ama paylaşan çok olduğundan kimse sesini çıkarmaz. Demek ki az çalarsan dayak, çok çalarsan kıyak. O zaman biz enayi miyiz, şu bala bir parmak da biz atalım dedik. Yetmiş iki milletin olduğu, gene de karnın doyduğu yere doğru yola koyuldum. Az gittim uz gittim, dere tepe düz gittim, çayır çimen gezerek, lale sümbül biçerek soğuk sular içerek, altı ay bir güz gittim. Bir de baktım ki bir arpa boyu yol gitmişim.

(Zurna gene güler gibi ses çıkartır)

Gül gül. Son gülün iyi gülermiş. Demedi deme. (Seyirciye döner) Düşündüm taşındım biraz kaşındım, sonra saksıyı çalıştırdım. Baktım gitmekle olmuyor bari geri gideyim dedim. Az geldim uz geldim dere tepe düz geldim. Çayır çimen gezerek, lale sümbül biçerek soğuk sular içerek, altı ay bir güz geldim. Bir de baktım ki gele gele bir geleneksel cambaz gösterisinin tam göbeğine düşmüşüz. Baktım büyüklerim üstatlarım da oracıkta geleneksel bir oyun kurmamışlar mı? Hemen izin isteyip, Karagöz'üm Hacivat'ımdan, Kavuklu Hamdi ile Pişekar İsmail Efendilerden ve dahi tüm Orta Oyun ustalarından feyz alarak aralarına karıştım. Beni kabul ettikleri için bütün ustalarımın teşekkür ederim. Üstümü değiştirip oyun hemen girelim. *(Çıkmak için bir iki adım*

atıp durur.) Ha sözümüz ne mi olacak? Şöyle desem yanlış olmaz. Bir türlü yakamızı bırakmayan yalanı dolanı dilimize dolayabiliriz. Çuvaldızı kendimize iğneyi hak edenlere batırarak huzurunuzda gelebiliriz. Kumpanyada herkes eski bir ben yeniyim. Bakalım eskiyle yeni nasıl birbirine karışacak.

(Zurnacı çok şükür gibisinden ses çıkarır. Bundan sonraki konuşmalarda zurnacı, zurna çalarak yanıt verir)

Bıktırdım galiba?

(Zurnacı evet anlamında ses verir.)

Beğenmedin mi?

(Zurnacı beğenmedim benzeri ses verir.)

E ne yapayım benim adım Hıdır elimden gelen budur.

(Sahneye Bekçi elinde megafonla bağırarak girer. Bekçi hep megafonla konuşur.)

BEKÇİ- Hırkız vaar! Hırkız¹!

SUNUCU- Bekçi Efendi Bekçi Efendi. Kaça gidiyor?

BEKÇİ- *(Megafonla konuşur)* Kaça kaça gidiyor.

SUNUCU- Efendim o anlamda değil. Yani kaça satıyorsun demek istedim.

BEKÇİ- Efendi efendi sen ne diyorsunuz? Hırkız satılır?

SUNUCU- Ne bileyim hırkız var, hırkız! Diye bağırıyorsun da. Ben de satıyorsun sandım.

BEKÇİ- Ya nasıl arayacakmışız?

SUNUCU- Çaktırmadan.

BEKÇİ- Çaktırmıyem. *(Boş elini kaldırır)* Bir çaharsam, gözünde şimşekler çahar vallah.

SUNUCU- Yok birader öyle değil.

BEKÇİ- *(Yumruğunu sırayla boks pozisyonlarını alarak, vuracakmış gibi yapar)* Büle mi? Büle mi? Ya büle nasıl? *(Yumruğunu savurur.)* Buna aparkart diyorlar. Beğendin?

¹ Repliklerin iyi anlaşılması için lehçeler çok vurgulanmadan yazılmıştır.

SUNUCU- Maşallah maşallah. Çok beğendim. Kavga etmeyi öğrendiğin belli. On numara beş yıldız. Benim dediğim... Hırsızı sessizce, kimselere belli etmeden, gizlice arayacaksın.

BEKÇİ- Bak hele. Senin karşında andavallı vardır?

SUNUCU – Estafurullah.

BEKÇİ – Esta futu futu sensin. Bah bakalım dediğini anlamış miyim?

(Sunucunun etrafında dolaşır. Kısık sesle megafondan konuşur)

BEKÇİ- Hırkız vaar! Hırkız.

SUNUCU- Vallahi bu akla, bu ferasete, bu anlayışa hayran oldum. Peki ne çalmış?

BEKÇİ- Bilmem.

SUNUCU- Üstüme iyilik sağlık. Ne çaldığını bilmeden hırkız... Aman hırsız mı aranırmış?

BEKÇİ- Mapustan kaçmış. Bütün melmekette aranır. Kimseye sülememem emredildi. Kimseye söylemem. Yassah! O kadar.
(Müzikle söyler)

Ararım, in in in

Sorarım in in in

Nerdesin in in in

Burdasın in in in

SUNUCU- Değiştir.

BEKÇİ- *Ha uşak ha!*

Ben hırkız arirem da

Dayım darılır bana

Bulamaysun hırkızı

Dolaşıysun burada.

SUNUCU- Değiştir.

BEKÇİ- Ula hırkız araniy de nerelerde buluniy bilmeyrum

Oy oy oy...

Hırkızım ciğer paremi yaktın yıktın oy oy nerelerdesin

Oy oy oy...

SUNUCU- Değiştir.

BEKÇİ- (Güzel ve usulüne uygun söyler)

Pencerenin perdesini

Aç bana göster yüzünü

Yüzünü görmek için ben

Dağları aştım da geldim.

(Sunucu alkışlar. Bekçi ona, sonra seyirciye eğilerek selam verir.)

SUNUCU- Baba gel seni şarkıcı yapayım. Bu sesle acayip para kazanırsın. Sön söylersin ben menejerin olur seni pazarlarım.

BEKÇİ- Ula densiz. Ben mal mıyem ki beni pazarlarsınız?

SUNUCU- Bu devirde herkes her şey maldır. Alınır, satılır, kiraya verilir, ipotek edilir, tahvile çevrilir, döviz alınır, faize yatırılır, senet olarak satılır, yastık altına sokulur.

BEKÇİ- Ula sen bunları nerden bilirsin? Yoksa sen hırkız san?

SUNUCU- Yok ben hırlyım.

BEKÇİ- Nasıl hırlırsın?

SUNUCU- *(Bekçinin kolunu tutar.)* Hııııı!

BEKÇİ- Hořt hoşt. Ula oğlum get işine. Hırlı değil hırsız ariyem. Hırkız var hırkız! *(Müzişyenlerin yanına gider)* Siz hırkız gördünüz? *(Zurnacı müzikle hayır der)* Ha...Siz zoortlusen. Hele gözüm üstündedir ha.

SUNUCU- Farkına varmadan oyuna başlamışsınız bile. Hadi cemi cümleye hayırlı uğurlu olsun, keseler bahşişle dolsun. İyi seyirler bol eğlenceler sevgili seyirciler. Üstümü başımı değiştirip geliyorum.

(Sunucu sahneden çıkarken Bekçi kısık sesle söyleyerek onu izler)

Ararım in in in

Sorarım ın ın ın

Nerdesin ın ın ın

Zordayım ın ın ın

(Sunucu bekçiyi kandırmak için kimi zaman yön değiştirir, kimi hızlanıp yavaşlar. Bekçi de onu komik tarzda takip etmeyi sürdürür.)

1. PERDE

TABLO 1

(Sahnenin arka tarafında cambaz ipi gerilmiştir. İpin arkasında bir çadır girişi vardır. Sağdan soldan sahneye Sırık cambazı, Sihirbaz, Ateşbaz, Madrabaz, Merdivenle Yürüyen... gibi hünerbazlar gösterilerini yaparak sahneye gelirler.

Cilvenaz kırılarak, Arap Bacı ona kızarak girerler. Cambaz ile Gülbenaz sahneye çıkar. Cambaz etrafa selam verir. Alkış, labarba. Kız dans ederek, göstericilerin arasına karışır. Orkestra müziğini çalar. Cambaz şarkısını söyler)

CAMBAZ- Her gün ip üstünde

Neşe ip üstünde

Keder ip üstünde

Hayat ip üstünde!

Ekmek ip üstünde

Sevda ip üstünde

Düşmem! Düşemem ben!

Hayat ip üstünde!

(Cambaz şarkısını bitirip, ipin altına geçer hazırlıklara başlar. Boncuk şapkasını giyer. Seyirci önüne gelir. Orkestra Boncuğun şarkısını çalar. Sahnedekiler de şarkıyla dans eder.)

BONCUK-

**Oy dingala dingala
Kömür de koydum mangala
Ayşe de Fatma dostum var
Çalkala boncuk çalkala**

**Çak bir beşlik tefime
Mangır dolsun cebime
Seyirci gibi dostum var
Çalkala Boncuk çalkala**

(Kalabalık arttıkça Boncuğun da heyecanı artar)

BONCUK- **İşte geldim iki gözüm
Kara çıkmaz yüzüm gözüm
A benim seyircilerim,
Hepinize selamün aleyküm.**

Ey ahali! Duyduk duymadık demeyin! Peynir ekmek yemeyin. Varsa cebinde metelik, oturup afiyetle yiyin. Ey vatandaş! Ateşi kıs yemeğin yanmasın, fişi çek cebin boşalmasın, kulağını çek yalana kanmasın, buyur seyri aleme üzüntün kalmasın. Memleketi ali'nin, milleti veli'nin en şahane eğlence hanesi İbrahim Ağa'nın meşhur cambazhanesi mahallenize geldi... Koş vatandaş Koş. Yüz kuruşa değil, elli kuruşa değil, on kuruşa değil tamı tamına beş kuruşa... Yanlış duymadınız beş kuruşa, beş! *(Nutuk atar)* Hiçbir fedakarlıktan kaçınmayarak kahraman mahalle ahalisinin hak ettiği müstesna ve de ulvi mertebeye... Aziz vatanımızın kutsal mahallesinin bir tek

kaldırım taşına, bir kürek çamuruna bile göz dikecek olan hainlere, ecdadı vatan düşmanlarına karşı yürü ya cengâver. Bu mahalle halkı ruhumuzun aziz hatırası önünde ebediyen dim dik ayakta kalacaktır. (Susar. *Kendi kendine*) Yahu niye birden gaza geldik. Neremden çıktı bunca hamaset?

(*Önüne arkasına bakınır. Elbiselerini kaldırıp, ceplerini çıkartıp aranır.*)

Ne olacak? İçimize işlemiş husumet-i cehalet. Neyse... Haydi toplayalım kendimizi. Kötülükte fayda yok. Kötülük hançer olur öldürür, iyilik merhem olur ondurur. Bak dünya güzeli bana doğru geliyor. Allah'ım bana yardım et. Yoksa şuracıkta ölüvereceğim aşkın heyecanından.

(*Gülbenaz Boncuğun yanına gelir. Boncuk ona Kur yapar*)

BONCUK- Ruhumun var bir tek emeli, Allah'ım sana bakıp ne demeli? (*Cebinden bir çiçek çıkarıp kıza uzatır*) Güzel gözlerini görünce, Atıldı bu aşkın temeli... Ah Gülbenaz, etme bana naz, canımdan azizsin, biraz gül canımın içi yapma bana caz.

GÜLBENAZ- (*Kikirdir.*) Caz mı? Ooo! Peki Latin caz mı, barok caz mı?

BONCUK- Onlar da ne be? O kadar edebiyat parçaladık boşa gitmesin. Gülbenaz'ım sezon sonunu dört gözle bekliyorum.

GÜLBENAZ- (*Naz yapar, Anlamazdan gelir.*) Nedeen?

BONCUK- Seni babandan istemeye karar verdim. Böyle kaç göç olmuyor. Artık yuva kurmanın zamanı geldi de geçiyor. Ah Gülbenaz mutlu bir yuvamız olsun. Beyaz plastik penli, cam balkonlu, amerikan kapılı, laminat parke döşeli, jakuzili Hilton banyolu harikulade bir evimiz olacak. İçi gülen nazlı bebelerle dolacak.

(*Cambaz çadırdan çıkar. Toplanmaya başlayan ahali onu alkışlar. Boncuk kızdan ayrılır. Kız dans etmeye, Boncuk taktime başlar.*)

BONCUK- Yedi düvelin en büyük ip cambazı İbrahim Ağa huzurlarınızda. Alkış! Anasından doğarken şu gerim gerim gerilmiş mübarek iplerle birlikte doğan, yüce yaratanın yerde

değil gökte yürümesi için yarattığı bu mübarek, emeklemeyi öğrenmeden anasının, babasının gerdiği ipin üstünde yürümeye başlamış, ip üstünde yatmış, ip üstünde kalkmış, orada yemek yemiş...

1.KİŞİ- Orada caarrtt! Edermiş?

2.KİŞİ- Ya cırcırsa?

3.KİŞİ- Lazımlığı ipe mi koyuyormuş, yoksa yukardan aşağı atış mı yapıyormuş?

4.KİŞİ- Ya tutturamazsa?

(Sahneye Tuzsuz Deli Bekir, Yalancı, Yalaka ve İnatçı Keçi gelir)

TUZSUZ- Heytt!

BONCUK- Al başına bir dert daha. Buyurun buradan yakın.

TUZSUZ- Mahallenin delikanlısı ben... Yedi tepede yedi leşi olan ben... Eli kanlı delikanlı, atar yüreği heyecanlı *(Eliyle para işareti yapar.)* az biraz görmeyen, kaçamaz canlı canlı heytt!

Adıyla sanıyla Tuzsuz Deli Bekir derler bana, anında verilir dersi ters bakana, yan bakana, düz bakana. Heytt!... Açılın ulan! Kimmiş Cambaz biraderimle dalga geçen zübükler? *(Dört kişi kaçıştır)* Mahallemize ip gerilmiş biz gerilmeyelim. Haydi bakalım Cambaz baba göster hünerini öpelim mübarek ellerini.

BONCUK- Hoş geldin yiğidim. Evet sayın seyirciler sevgili misafirler!... Şimdi huzurlarınızda Cambaz İbrahim efendi hazretleri ipe çıkıyor. Onun kutsal varlığıyla şereflenenler, elbet izzet ve ikramda bulunarak vazifelerini yerine getirecektir. Yoksa çarpılırlar alim Allah. Benden söylemesi. Demedi demeyin. Haydi pamuk eller cebe, para veren altın bulsun. Beş kuruşa şükür olsun, on kuruşa hamdolsun, yirmi beş kuruşa aşk olsun.

(Cambaz ipe çıkarken Boncuk şarkısını söyler. Cambaz ip üstündeyken şarkı devam eder.)

Herkes toplanmış

Bayram yerinde geziniyorlar

Elde simitler

Küçük çocuklar itişiyorlar, gülüyorlar

Hava güneşli
Herkes eş, ahbap, dost selamlıyor
Kızlar neşeli
Delikanlılar bayram ediyor, gülüşüyor
Cambaz ip üstünde oynuyor
Cambaz ip üstünde ağlıyor
Hayat ip üstünde geçiyor
Hayat her an gidip geliyor
Cambaz ip üstünde oynuyor
Cambaz ip üstünde ağlıyor
Hayat ip üstünde geçiyor
Hayat her an gidip geliyor²

BONCUK- İşte bastı ipe. Hiçbir yere tutunmuyor. Ayy! Düşüyor!
Oh düşmedi. Bravo! Alkış! Ay ay! Aman! Oh çok şükür! Eyvah
eyvah! Gitti gitti! Yok yok! Maşallah! Ay ay!

(Hırsız siyah giysi ve maskeyle sahneye girer. İzleyicilerin sırayla arkasında durup ceplerini karıştırır.)

1.ADAM- (Hırsıza bakar.) Yol verin beyler geçecek var.
HIRSIZ- Yok yok böyle iyi. A.. Cambaza bak.
(Cüzdanını alıp yanındakine yanaşır.)
2.ADAM- İttirmeyelim güzel abim. Önümüz etten duvar.
HIRSIZ- İttirmeyelim kardeşim. A.. Ne biçim millet bu yahu?
Cambaza bak Cambaza!
(Cüzdanını alıp yanındakine yanaşır.)
3.ADAM- Otobüs mü burası kardeşim, arkada boş yer var.
HIRSIZ- Arkaya arkaya beyler... Cambaza bak Cambaza!
(Kesesini alıp yanındakine yanaşır.)

² Söz yazarı: Mehmet Teoman, Düzenleme: Cenk Taşkan

4.ADAM- (Tezahürat yapar) Yürü be Cambazım, yürü tek başına. Var mı senden başka adam, yürü be abicim. Sen ne yaparsan o olur. Var mı senden başka büyük adam. Yürü...

HIRSİZ- En kolay bu salaklar yolunur. Bunlara cambaza bak demeye de gerek yok. Onlar aldatılmaya dünden razı. Saf ve temiz vatandaşımıza Allah rahmet eylesin. Âmin.

(Bekçi megafonla kısık sesle seslenerek sahneye girer.)

BEKÇİ- Hırkız var... Tıkkat tıkkat hırkız var.

(Diğerlerinin yanına gelip cambazı seyretmeye başlar. Hırsız Bekçinin arkasında durur. Cüzdanını çeker. Bekçi ona döner)

HIRSİZ- Cambaza bak cambaza!

(Bekçi dönüp cambaza bakar. Hırsız Gülbenaz ile Arap Bacı'nın arkasında durmaz. Bir iki kişinin daha cüzdanını alıp sahneden hızla çıkarken vazgeçip Bekçi'nin yanına gider. Megafonunu elinden alırken Bekçi vermez. Bir süre çekiştirirler.)

HIRSİZ- Cambaza bak cambaza! Ay düşüyor!

(Bekçi heyecanla Cambaza döner. Hırsız onun elinden megafonu alıp kaçar.)

BONCUK- Göklerden bir âdem geldi, seyredenlerin yüreğine indi. İşte cambazların kralı, en büyük cambaz Hüseyin Efendi.

Gösteri biter. Cambaz ipten iner. Kalabalık alkışlar. Cambaz Selam verip çadıra girer. Boncuk elindeki tefi şingirdatarak para toplar.)

BONCUK- Pamuk eller cebe, para veren altın bulsun. Beş kuruşa şükür olsun, on kuruşa hamdolsun, yirmi beş kuruşa aşk olsun. Kıldan ince kılıçtan keskin sırat köprüsünden kolayca geçmek isteyen Cambaz Babanın okunmuş tefine Allah ne verdiyse doldursun. Marifet iltifata tabidir. İltifatsız marifet eziyettir. Cambaz Babanın ip üstündeki marifetine beş, on kuruş vermek sevaptır. Pamuk eller cebe, işler güçler rastgele.

(Tefe bozukluk atanlar olur. Boncuk her atılan paradan sonra sevinir. Kalabalık dağılır)

TABLO 2

(Boncuk sahneden çıkmış kalabalığın arkasından bağırılmaktadır. Tuzsuz, Yalancı, yalaka, Keçi, Cilvenaz, Arap Bacı sahnede kalır.)

BONCUK- *(Gidenlerin arkasından bağırır.)* Cambaz babanın gösterisi yarın aynı saatte aynı yerde. Bugün metelik veremeyenleri yarın iki katını vermek için bekleriz. Kolay gide çabuk gele, işler güçler rasgele.

(Tuzsuz Boncuğa yaklaşır. Tefin içindeki paralara bakar.)

TUZSUZ- Gözümüz yok ama, niye olmasın yani ya?

YALAKA- Tabi ya elbette. Abimin gözü yok. O burnuyla görüyor.

YALANCI- Sivil zabıta! Kımıldama concuk! Pasaport, kimlik, su faturası, elektrik faturası, doğalgaz faturası, apartman aidatı... Hiç biri yok. Güzel... Zabıta olarak toplanan yasa dışı paralara el koyuyoruz. Pamuk eller sırası sende. Sökül mangırları bakalım concuk!

KEÇİ- Sökülme!

BONCUK- Aman Ağalar, canım ağalar çalışmaktan anam ağlar. Alın teriyle kazandıklarımıza zorla el koymak pek Müslüman işi değil.

TUZSUZ- Tam da Müslüman işi. Bakıyorum para basmışsın. Her halde bu kazancın zekâtı olacak değil mi koçum? Bankın ot matbaasını kurmuşsun. Çok kazanmışsın. Çok çalışmışsın. Aferin sana. On numara beş yıldız. Az çekil de biraz da biz bakalım şu mübarek mangırlara.

(Tuzsuz paraları alıp cebine koyar. Bekçi Tuzsuz'un arkasına yaklaşır. Elinde megafon varmış gibi bağırarak isterken megafonun olmadığını fark eder. Panikle bağırır.)

BEKÇİ- Hırkız var! Hırkız

TUZSUZ- (*Korkup sıçrar.*) Anam anam!...

BEKÇİ- Vay! Demek hırkız sensin?

TUZSUZ- (*Bekçi'ye vurur.*) Ulan bana kim mandik atar ha?

BEKÇİ- Mandik dememişem. Hırkız var demişem. Hırkız var!

TUZSUZ- Ulan bana nasıl hırsız dersin? (*Bekçiye vurur*) Al ulan sana al! Bana hırsız diyenin, bana haraççı diyenin, bana söğüşçü diyenin kör barsağını alır köpeklere atar, dalağına dalar, mangala atar rakıma meze yaparım. Dağılın lan!

(*Bekçi kaçar.*)

YALAKA- Dağılın len...

KEÇİ- Dağılmayrum.

(*Tuzsuz Bekçiye bırakır Keçi'ye vurur.*)

TUZSUZ- Al bire sepet kafana... Bu kepçe kulağına... Bu çamur ağzına... Bu mezar Çukurlarına... Bu fırın Küreğine. Yeter mi bre! Var mı ulan bana yan bakan!

KEÇİ- (*Keçi Yerden kalkarken itiraz eder*) Yan bakmayrum. Düz bakayrum.

YALAKA- Annee! Cüzdanım çalınmış. Hırsız var!

(*Herkes cebini yoklar. "Hırsız var!" diye bağırırlar.*)

CİLVENAZ- (*Cilveli*) Ay vallahi benim akçalarım da kaybolmuş. Akça akça hem de!

TUZSUZ- Akça değil yavru. Akçe akçe.

CİLVENAZ- Ay benimkiler akça akça. (bileklerini gösterir.) Baaak!

TUZSUZ- Ulan bundan sonra akçe diyeni vururum. Akçeyi akçaya çevirdim. Saraya haber verin bundan sonra akçaları ben basıyorum. Ben tutuyor, ben yiyorum. Kimse de ortak olmaya kalkmasın, Gözünü dikenin gözünü, dikmeyenin ödünü patlatırım.

ARAP BACI- Kız bana bak! Öyle kıvırtıp durma vallahi efendi babana söylerim.

CİLVENAZ- Ama dadıcığım paralarım çalınmış. Böyle bir el geldi. Oralarım buralarım dolandı, sıcak sıcak akçalarımı tutup tutup çaaldı.

ARAP BACI- Sus bakim kimse arkamıza yanaşmadı. Ben senin oralarına buralarına ne zaman ateş bastığını iyi bilirim. Yürü şimdi eve!

CİLVENAZ- Ay vallahi sen deyince aklıma geldi. Ateş bastı ateş!

ARAP BACI- Sus bari hırdavat takımı duymasın. Yürü gidiyoruz.

TUZSUZ- Ruhum da yükseliyor akça deyince. Akçalarına akçelerine kurban olsunlar sana yavrum. Akça pakça hanım, ismi alinizi teşrif edebilir miyim acaba?

KEÇİ- Teşrif değil. Lütfedebilir misiniz diyecen.

TUZSUZ- Ha... Bana acaba ismi alinizi lüfer ızgarayla birlikte söyleyebilir misiniz canım? Yanına da bir şişe aslan suyu. Oh yeme de yanına yat.

ARAP BACI- (Tuzsuza elindeki çantayı vurur.) Yürü git kırmayayım bacaklarını. Yürü kız sen de. Beybabana söyleyeyim de o sana bir ders versin.

CİLVENAZ- Ay vallahi bir yere gidemem. Şenlik var ayol şenlik. Hem şunlara bak aslan gibiler maşallah belki biri bana talip olur.

ARAP BACI- (Kızı sürükler) Yürü seni beni bilmez yürü...

(Bekçi elinde megafon varmış gibi konuşarak sahneye girer.)

BEKÇİ- Hırkız var! Hırkız var, hırkız... Benim de megafonum çalınmış. Ey ahali!... Duyduk duymadık demeyin! Herkes koynuna paçasına, donuna çakşırına, şalvarına poturuna, kemerine kuşağına, zulasına uçkuruna baksın.

TUZSUZ- Vayy anam vay. Kim daldı ulan bana. Bizim cüzdanın yerinde yeller esiyor. Maaşı da yeni almıştık yani ya. *(Bekçinin yakasına yapışır)*

TUZSUZ- Kim ulan, kim kanına susayan haysiyetsiz, şerefsiz, ahlaksız ve de münafık?

BEKÇİ- Bana bakma ben değilim. Benim kese de sizlere ömür.
Megafon da. Hüü!

TUZSUZ- Sen! şüphelenmeyelim diye bekçi kılığına
girmeyesin? Konuş bre!

BEKÇİ- Allah guru iftiradan saklasız. (*Seyirciye düzgün
konuşur.*) kumpas hikayelerine çok bulaşmış belli. İlk atışta en
günahsız buldu. Bu işlerde çok ustalar çok!

YALAKA- Evet sen çaldın sen çaldın.

TUZSUZ- Çekil bre aradan.

YALAKA- Olur ağam hemen çekiliyorum.

(*Yalaka Tuzsuz'un arkasına geçer. Arkasından yalama
hareketleri yapar.*)

TUZSUZ- (Keçi'ye) Sen de çekil. Ayak altında dolaşıp durma.

KEÇİ- Çekilmeyrum.

(Tuzsuz ona vurur. Keçi düşer. Ağzını burnunu siler.)

KEÇİ – (*Oturduğu yerden*) Çekilmeyrum.

YALANCI- Bulana bir kese altın! (*Herkes hayret sözcükleri
çıkarak ona bakar*) Hadi iki olsun! Bakımlı olsun, güzel olsun,
seksi olsun! Hadi üç olsun!

TUZSUZ- Ulan yalancı top! Madem o kadar paran vardı, bize
niye ağlayıp duruyorsun?

YALANCI- (*Diliyle yalan işareti yapıp, fısıldar*) Yalan yalan,
belki hırsız buluruz dedim.

TUZSUZ- Oldu o zaman. Akşama ciğerimi pirzolanı hazır
etmezsen, bu kese kese altın meselesi unutulmaz.

YALANCI- (*Kendi kendine*) Tüh! İnsan ne çekerse ayarsız
dilinden çekermiş. (*Seyirciye*) Siz siz olun sakın yalan söyleyip
milleti kandırmaya kalkışmayın. Yoksa gün olur yalanınız
ayağınıza dolanır. Demedi demeyin.

CİLVENAZ- Ay fena oluyorum. Ne saçma sapan laflar bunlar?
Akça arıyorlar. Burada ayol akçalar da pakçalar da. Ay dadı ben
ne zaman evleneceğim ya...

ARAP BACI- Ay kızım nereden çıktı Evlenmeler mevlenmeler?

CİLVENAZ- Ah hiç aklımdan çıkmıyor ki dadıcığım.

ARAP BACI- Merak etme babacığın sana aslan gibi birini bulur kızım.

CİLVENAZ- Ay sahi mi dadıcığım ne zaman bulur? Bari elini çabuk tutsa. Oralarım buralarıma akçalarım pakçalarım ateş basıyor valla.

ARAP BACI- Sus rezil. Nasıl sözler öyle. Yürü eve. Bir daha dışarı çıkmak yok.

BEKÇİ- Herkes kol kola karakola, hadi bakalım hazır ola geçsin.

Sıraya gir!

CİLVENAZ- Ay ben de kol kola gireyim.

ARAP BACI- (Cilvenaz'ı zapt etmeye çalışır.) Ayol kız delirdi. Fuzuli Bey Fuzuli Bey yetiş kız delirdi.

BEKÇİ- (Düdüğünü öttürür.) Hizaya gir! Marş marş! Bir ki, bir ki...

(İtiş kakış sıraya girerler. Tek sıra halinde rap rap sahneden çıkarlar)

TABLO 3

(Sahne önüne siyah giysileriyle hırsız gelir. Çaldığı cüzdanları ceplerinden çıkarıp yere döker. Teker teker karıştırır. Hiçbirinin içinden para çıkmaz.)

HIRSIZ- Allah Allah! Hiçbirinde para yok. Ne oldu bu millete yahu? Demek bizden önce birileri soyup soğana çevirmiş garibanları. Bize bir şey bırakmamış. Helal olsun ne diyeyim. Kendimizi hırsızların kiralı sanırdık. Gözünün yaşına bakmadan

milleti toptan soyan, daha marifetli üstatlarım varmış da haberimiz yokmuş. Bu hırsızları siz biliyor musunuz?

(Hızla sahneden çıkar. Boncuk sahneye gelir. Yerdeki cüzdanları görür. Alıp inceler)

BONCUK- Bu cüzdanlar boş. Demek biz gösteri yaparken hırsızın biri seyircilerimizin ceplerini boşalttı. Yazık. Bir kuruşa muhtaç olduğumuz bu devirde insanların paralarını çalmak ne vicdansızlıktır. Yazıklar olsun.

(El çabukluğuyla kollarından ceplerinden para çıkartır. Cüzdana kağıt para, keselere de madeni paralar koyar. Bu oyunu Boncuk güzel bir sihir gösterisi gibi sunar. Orkestra 'boncuk' şarkısını yavaştan çalar.)

BONCUK- Eh! Bizden bu kadar. Keşke daha çok param olsaydı da fazla fazla koyabilseydim. Neyse. Abartmayalım. İyilik yap denize at. Balık bilmezse halık bilir. Karakola götürüyüm. Onlar sahiplerini bulur.

(Bu arada çelebi sahneye gelmiş bastonunu çevirerek Boncuğu izlemektedir.)

ÇELEBİ- Ne yapıyorsun o cüzdanlarla. Allem kullem işler mi?

BONCUK- Ha? Yok canım. Yerde buldum. Hepsi boştu. Ben de birkaç kuruş harçlık koydum. Sevinsin garibanlar. Gidip karakola bırakacağım.

ÇELEBİ- Bak sen hele... Ne kadar vicdanlıymışsın bravo vallahi. İnandık. Vicdan cüzdan derken bizi enayi yerine koyamaya kalkma, yutmayız. Biz adamın gözüne bakınca onu şıp diye tanırız. Tanımakla kalmaz, fotokopisini çekeriz, hatta filmini çeker televizyon dizisi diye oynatırız.

BONCUK- Haksızlık yapıyorsunuz. Ben Boncuğum. Hırsız değil.

ÇELEBİ- Ha ha hay... Bak hele... Ne kadar faziletli bir davranış. Artık tedavülden kalkmış, kimsenin umurunda olmayan köhne bir tavır, düşkün bir ahlak anlayışı. Ezik! Kim kaybetti de sen buldun bu vicdanı ayol.

BONCUK- Biz vicdanı kuruş kuruş kazanırken edindik. Siz bilmezsiniz.

ÇELEBİ- Kuruş para mı be? Ne alınır Kuruşla?

BONCUK- Damlaya damlaya göl olur beyim. Hem biz aç gözlü değiliz. Azıcık aşım ağrısız başım.

ÇELEBİ- Öyle deseler de sen inanma. Damlaya damlaya göl möl olmaz. Olsa olsa çöl olur. Hem boş ver damlamasın daha iyi. O damlayacak diye hayatını boşa mı geçireceksin. Git başka bir yerde kendine başka iş bul. Daha doğrusu yol bul, yolunu bul. Anladın değil mi? Bu işler böyle. Bak şimdi senin işe dönelim, bir hesap yapalım. Bir kuruştan yüz kişilik seyirci geleceğine, yüz kuruş veren bir kişi gelsin daha iyi. İki kişi gelse yüzde yüz kardasın.

BONCUK- Balatalar biraz sıyırmış galiba beyim?

ÇELEBİ- Balataların sıyırmasını boş ver. Bak bir hesap yapalım. Sıyıran balataları toplar götürüp atarsın. Sen Balatalar sıyıracak diye hayatını boşa mı geçireceksin? Git kendine başka yerde başka iş bul. Bak şimdi...

(Gülbenaz yanlarına gelir. Çelebi'yi dinler. Çelebi kızı çok beğenir. Eli ayağı dolaşır. Onun hareketlerine Gülbenaz güler. Boncuk kıskanır. Çelebi daha hevesli anlatır)

ÇELEBİ- Ee... Bak şimdi bir hesap yapalım. Bir balatayı yüz kişi sıyıracığına, Bir kişi yüz balata sıyırsa daha karda olursun. Değil mi ama? *(Kastılır. Komik haller alır)*

BONCUK- Tabi tabi söylerim sıyıırırlar.

ÇELEBİ- Aman aman bu ne güzel hanımmış böyle. Ah hanımefendi sizin gibi güzel, sizin gibi narin ve dahi nazik bir hanımı görmek ve tanımaktan şeref yap oldum. Bakin şimdi bir hesap yapalım.

BONCUK- *(Çelebi'yi susturur)* Gülbenaz geç oldu. Hadi kızım gidelim. Baban merak eder. Durduk yere zılgıt yemeyelim.

ÇELEBİ- *(Boncuğa)* A... Cambaza bak. Cambaza!

BONCUK- *(Boncuk ipe doğru gider)* Ne oldu. İbrahim efendi seyirci gitti...

ÇELEBİ- Bendeniz Zuhuri kulunuz efendim. Verin o narin elinizi öpeyim. *(Gülbenaz'ın elini öpüp başına götürür)* Bak bir hesap yapalım. Şimdi bir kızın elini yüz kişi öpeceğine, bir kişi kızın elini yüz kere öperse daha karlı olmaz mı?

GÜLBENAZ- *(Kahkahalarla güler)* Ay çok komiksiniz.

BONCUK- Beni cambaza bak diye kandırıp kıza kur yaparsın ha! Şimdi sana gösteririm.

(Çelebi aldırmaz. Kızın elini bir daha öper. Boncuk kendi kendine konuşur) Kızın elini evine götürecek köftehor. *(Kendi kendine)* Ee sen her lafa kanarsan sevdiğini bile kaptırırsın. Hop hop yavaş olalım, önler doluyor arkalara kayalım. *(Kızla çelebiyi ayırır)* Haydi buraya kadar, fazlası motoru yakar. Ense tıraşını göstermezsen, Osmanlı tokadı fena çarpacak.

ÇELEBİ- Bir hesap yapalım. Yüz kişi birer tokat çakacağına bir kişi yüz tokat çaksa daha karlı olmaz mı? Olur. Hanım efendiciğim sizi tanıdığımı şeref yap oldum. Yıktınız beni eylediniz viran, gidip babama haber vereyim heman. *(Sahnedeki çıkar)*

GÜLBENAZ- Adam resmen kur yaptı ayol.

BONCUK- Senin de pek hoşuna gitti bakıyorum.

GÜLBENEZ- Aman o çarpığa mı kaldım.

BONCUK- Gülbenaz'ım seni benden çok seven yoktur bu cihanda.

GÜLBENAZ- Bilmez miyim? Sen benim için Kerem gibi yanarsın.

BONCUK- *(Gülbenaz'ın ellerini tutar.)* Şimdi korktum. Seni bana yar etmezlerse? Ya baban vermezse ya kaçırlırlarsa? O zaman ben de yanarım kerem gibi.

Ararım seni dağ taş demem

Dağları delirim

Ummanları geçerim.

Buluncaya kadar ararım seni

Padişahmış babanmış dinlemem.

(Gülbenaz Boncuğa sarılır. Cambaz çadırdan çıkar. Onları görür. Kızır.)

CAMBAZ- Gülbenaz! Buraya gel. *(Gülbenaz korkarak çadıra kaçar. Cambaz Boncuğun yanına gelir)* Boncuk oğlum severim seni. İyisin hoşsun, ama biraz ... Biraz değil hepten çulsuzsun. Aynen benim gibi. Gerçekten birini seviyorsan, ona nasıl bir hayat yaşatacağını önceden düşünmelisin. O hayatı şimdiden kuralısın... Bu iş... Sence ne kadar sürecek? Ben sakatlanana kadar. Sonra? Sonra ne olacak? Ne yapacağız? Sen ne yapacaksın? Sevmek bugünden sonrasını düşünmektir. Bırak oyalama kızı. Hayatını kolayca yaşatacak birini bulsun.
(Cambaz çadıra gider. Arkasından Boncuk çıkar.)

TABLO 4

(Sahneye Tablo 2'dekiler Bekçinin düdüğü ile rap rap yürüyerek girer. Kadının masası ve koltuğu getirilir. Kadı yerine oturur. Masa önüne de daktilosuyla Yazıcı oturur)

KADI- (Arnavut) Dizılın bre! Süleyin bakalım sıra ile. Neler olur benim mıntıkada?

(Öne geçeceğim, ilk konuşacağım diye kargaşa çıkar)

KADI- Attırmayın tepemi! Dizılın dedim size. Dizılın. Başlayasın sen.

TUZSUZ- *(Kadının işaret ettiği oyuncunun önüne geçer.)* Neden o başlıyor ben varken Kadı hazretleri? Ben varsam anladın mı, benden başkası ancak benden sonra konuşur. Nokta. Cüzdanım çalındı nokta.

Kimseyi dinlemem

Kuruşumu sektirmem

Haracımı alır

Kimseye yedirmem.

Kabayım dayıyım

Arsızım yüzsüzüm.

Her zaman haklıyım

Kimseye yedirmem.

Çok çektim çileden

Vaz geçmem hileden

Bu saltanat bu güç

Kimseye yedirmem.

KADI- Vay köftehor. Hele şu dediklerine bir bak. Ne tür bir canlısın sen bre? Isırgan türü olabilir. Neyse demek nokta der kesersin. Şimdi ben çakarım kafana nokta nokta. Senden iyi hırsız mı olur bre.

TUZSUZ- Böyle söyleyeceğine ciğerimi sök, içini yere dök. Bir kuruş haram bulursan, üstünü ört. *(Elindeki keseyi gizlice gösterir)* Göstermeden indir, yengeyi sevindir.

KADI- Gereği düşünüldü. Yaz efendi.

(Daktilo ifadesi alınanın özelliğine göre farklı bir ritimle yazar. Tuzsuz'u dinlerken tuşlara ağırdan teker teker basar.)

KADI- Sormuşuz cüzdan çalındı mı? Dedi, ben sana vereceğim. Bittı. Herif suçsuz. Daktilocu yazdın mı ifadeyi? Biraz yavaş gibi oldu da.

DAKTİLO- Yazdım kadı hazretleri.

KADI- Oku bakim! Vallahi ne yazdığını çok merak ettim.

DAKTİLO- Adı Tuzsuz Deli Bekir. Üsküdar da doğmuş, Ana adı Safiye, baba adı Tuzlu Bekir. İlk mektepten yaramazlık sebebiyle atılmış, sonra da mahallenin başına bela olmuş, beş leşi arkasında bir sürü keşiyle mahallenin anasını ağlatıyor. Muhbirlik, hırsızlık,

dolandırıcılık, yalancılık ve adam dövme, yaralama gibi fiillerle hayatını idame ettirmektedir. İki gün önce...

KADI- Dur bire dur! O iki tık tıkla bütün bunları mı yazdın?

DAKTİLO- Dahası var. Okuyayım isterseniz.

KADI- Oğlum roman yazmayacaksın. Ne diyorsak onu yazacaksın.

DAKTİLO- Yaz diyorsunuz?

KADI- Eee?

DAKTİLO- Ben de yazıyorum.

KADI- Bana bak bre” İndırma beni kürsüden aşağı. Düverim seni. Burada konuşulanları yaz. O ka! Uydurma kafandan.

DAKTİLO- Emriniz olur Kadı Efendi hazretleri.

BEKÇİ- Kadı hazretleri, Kadı hazretleri! Usul hakkında söz istiyorum.

KADI- Al bir ömür törpüsü daha. Süle!

BEKÇİ- (Düzgün konuşur.) Bu efendi şikayet için geldi, Suçlunun bulanmasını istiyor. Şikayetçi olan o! Yani zaten suçsuz adam!

KADI- Seni köftehor seni. Neyse. Ben ne dedim? Adam suçsuz. Suçlu mu deseydim? Sen de suz. (Tuzsuz’a) Hayda bre dışarıda bekle. Bekçi! Çok konuşma çıkar delikanlıyı. (Yalancı’ya) Sen! Büle gel. Süle

YALANCI- On kese altınım çalındı Kadı hazretleri. Ah Yandım bittim kül oldum.

KADI- Bre yalancı şahıs. Seninki ayvaz hesap, hep bir hesap. Sus. Cüzdan gitti mi seninde. süle bakalım.

YALANCI- Ovv! Bir pastırmalar geldi Kayseri’den Kadı hazretleri. Ağzına layık.

KADI- Yaz efendi.

(Daktilo hızla yazar)

KADI- Nihayet sözü dinlenir biri geldi. Yok burayı sil. E anlat bakalım senin pastırmayı... Şey cüzdanı. (Yalanır) O da çemenli miydi süle be ya süle çabuk!

YALANCI- Hem de ne çemen, ne çemen. Yeme de yanında yat.

KADI- Güzel. Yaz efendi. Çemenli cüzdan çalınmıştır. Emmen bir devriye çıkarılacaktır. (*Daktiloya bakar.*) Daktilocu Daktilocu yazdın mı konuşulanları?

DAKTİLOCU- Her kelimesini efendi hazretleri.

KADI- Oku bakayım.

DAKTİLOCU- (*Şiveleri de taklit ederek okur.*) On kese altınım çalındı Kadı hazretleri. Ah Yandım bittim kül oldum. Bre yalancı şahıs. Seninki ayvaz kasap, hep bir hesap. Sus. Cüzdan gitti mi seninde. süle bakalım. Ovv! Bir pastırmalar geldi Kayseriden Kadı hazretleri. Ağzına layık. Yaz efendi. Nihayet sözü dinlenir biri geldi. Yok burayı sil. E anlat bakalım senin pastırmayı... Şey cüzdanı. O da çemenli miydi acaba? Hem de ne çemen, ne çemen. Yeme de yanında yat. Güzel. Yaz efendi. Çemenli cüzdan çalınmıştır. Emmen bir devriye çıkarılacaktır.

KADI- Vay susak kafalı vay. Em de hepsini yazmış. Bre çata da çuta da derken bunları yazdın?

DAKTİLOCU- Burada konuşulanları yazın demiştiniz de efendi hazretleri ondan şey... oldu.

KADI- Bir daha ki davaya fızan'da girersin artık. Zındık seni.

BEKÇİ- Efendim usul hakkında söz istiyorum.

KADI- Seni de usul usul göndereyim de gör. Bekçi! Hazır ol! Efendiyi uğurla.

(*Bekçi Daktiloyu yakalayıp zorla dışarı çıkarmaya çalışır. Diğeri direnir. Komik bir çekişme yaşanır.*)

KADI- Bre yanlış adamı tuttun. Pastırmacıyı götür pastırmacıyı.

BEKÇİ- (*Bekçi pastırmacıyı tutup götürür.*) Bana da yüz gram düşer her halde?

YALANCI- Ne yüz gramı?

BEKÇİ- Kadı efendiye çemenli çemenli pastırma vereceğim dedin ya. Bana da yüz gram...

YALANCI- Yav kim bulmuş pastırmayı da dağıtıp duruyorum? Bulsam mübareği ben yerim.

BEKÇİ- Vay köftehor kandırmış Kadı hazretlerini. Gösteririm ben sana. Yürü dışarı. *(Çıkarlar)*

KADI- Sen süle bakalım susak kafalı. Sen de yaz bakalım Daktilocu Efendi. *(Seyirciye)* Bakalım şimdi ne yazacak vallahi meraktan öleceğim. Sanığa soruldu. Pek paçozmuşsun bre.

YALAKA- Yarabbi şükür Kadı hazretleri.

KADI- Üle yalanıp durma. Şimdi indiririm tokmağı kafana!

YALAKA- Yarabbi şükür Kadı hazretleri. Yaparsın Kadı hazretleri, eline yakışır Kadı hazretleri.

KADI- Senin da cüzdan çalındı ha?

YALAKA- Siz ne dersenez o Kadı hazretleri. Çalındıysa çalındı, çalınmadıysa çalınmadı.

KADI- Düverim seni bre.

YALAKA- Tabi ki bittabi Kadı hazretleri.

KADI- Tükürürüm suratçığına!

YALAKA- Şurulup şurulup. Yarabbi şükür Kadı hazretleri.

KADI- *(Yazıcıya)* Yaz efendi. Sormuşuz cüzdanın çalındı mı? Dedi şurulup şurulup. Bekçi at bu yalakayı da dışarı.

(DAKTİLO elindeki koca bezlerle Daktilosunu silmektedir. Bekçi adamı dışarı atar. Öbürü hala “Yarabbi şükür” demektedir.)

KADI- Sen süle bakalım Daktilocu efendi. Ne yazdın oku da dinleyelim.

DAKTİLOCU- Yazamadım Kadı Hazretleri

KADI- Nasıl yazamamışsındır bre?

DAKTİLOCU- Adam öyle yalanıyordu ki, Daktilom su koyuverdi. Yazabildiklerim şunlar. Şurulup şurulup şurulup şurulup

KADI-Neyse otur yazı maşınanın başına.

DAKTİLOCU- Geçtim Kadı Hazretleri.

KADI- *(Keçi'ye)* Sen süle bakalım.

KEÇİ- Söylemeyrum.

KADI- Cüzdanın çalınmadı bre senin?

KEÇİ- Çalındı.

KADI- Ol o zaman şikayetçi.

KEÇİ- Olmayrum.

KADI- Ula ne gelirsın o zaman buraya?

KEÇİ- Gelmeyrum.

KADI- Ula indirme beni aşağı, yersin sonra kötüğü!

KEÇİ- Yemeyrum.

KADI-Töbe estağfurullah töbe. Yeni nesil de değıl ki her şeyi tersinden anlasın Yaz efendi. Dedik cüzdanın çalındı mı? Dedi ki yok yok. Bekçi Efendi kov bunu dışarı.

KEÇİ- Çıkmayrum.

(Bekçi çıkmamak için direnen adamı zorla, güreşerek çıkarır. İki zenne kalmıştır)

KADI- (Daktilocu'ya) Artık sana bir şey söylemiyorum. Ne yaparsan yap. Eveet. Gelelim şu güzel hanımlara...Hanginizin çalınmıştır cüzdanı hanımlar?

CİLVENAZ- *(Kırtarak Kadı'nın karşısına gelir)* Benim efendim. Benim. Cilvenaz kulunuz.

(Daktilocu kıvrak oyun havası benzeri bir ritim tutturur)

KADI- Oy oy oy! Bu ne güzel yavruymuş bre? Ah Cilvenaz hanımcıkım. Oh benim canım. Süle bakalım nasıl oldu bu iş?

CİLVENAZ- Vallahi Kadı hazretlerim... Halayığım Arap Bacı hanımla birlikte cambaz seyretmeye gittik. Cambaz tele çıkmaya başlarken, bir el de bana böyle, böyle, böyle çıkmaya başladı...

KADI- Oh oh oh! Anlat kızım anlat.

CİLVENAZ- Cambaz telde oynarken bir el de benimle oynamaya başladı... Sanki...

KADI- Vay namussuz ırz düşmanı vay. Eee anlat anlat.

CİLVENAZ- *(Cilvelerle anlatır. Kadı de perişan olur.)* Vallahi hiçbir günahım yok. Bir el sanki oralarımı, buralarımı, oralarımı, buralarımı... *(Omuzunu açar)*

KADI- *(Heyecanlanır)* Buraları anlayamadım... Bir daha anlat bakayım. Lazımdır devletin evrağına eksiksiz kayıt yapmamak. *(Daktilocu'ya)* Yaz efendi yaz. Kaçırma bunları. Demek siz cambaza bakarken biri da sizi neredeyse götürüyordu ha? Yaz efendi yaz.

(Kız da Daktilonun oynak havasına uyarak oynar. Kadı de oyuna katılır.)

CİLVENAZ- Oralarım, buralarım, oralarım buralarım Allah! Sonra şuralarım şuralarım, *(Göğüslerini oynatır)* Şuralarım şuralarım. Sonracıma Kadı hazretleri el iniverdi göbeciğime göbeciğime. *(göbek atar)*

KADI- Cambaza bak kızım cambaza.

CİLVENAZ- Oh! Göbeciğime göbeciğime...

KADI-Aman ha orada dur. İnmesın aşşığı. Ah ulan namussuz el *(Kendi ellerine bakar. Söylenir)* Siz ne işe yarıyorsunuz ha? Yaba gibi kürek gibi ona buna şamar atacağınıza, bakın el alemin eli ne işler çeviriyor. Peki kızım gördünüz mü bu eli ve tabi sahibini?

CİLVENAZ- Nerede ben de o şans Kadı hazretleri.

ARAP BACI- Kız edepsiz! Yoksa efendi babandan köteği yersin. Bizim keselerimiz çalınmadı ki. Nereden çıkarıyorsun bu yalanları?

CİLVENAZ- Keşke bilseydim. Akıl mı kaldı bende? Şuracığimdaki kese *(kızgın devam eder.)* Neden alınmaz. Herkesten ne eksikim var ki benim kesem çalınmaz! Hü..Hü..

KADI- Cambaza bakmıyordun herhalde yavrum?

CİLVENAZ- Nasıl bakmam. Vallahi maşallahı vardı.

KADI- Suyu çıktı bu davanın da ya. Neyse. Yaz efendi. Sorduk kese nasıl uçtu? Süledi ...

DAKTİLOCU- Ever beni buba.

KADI- İşte şimcik çuk oturdu efendi. Eline sağlık *(Yerine oturur)* Bekçi Efendi! Çağır şu şikayetçileri bakayım.

(Şikayetçiler birbirlerini ite kaka Kadının karşısına sıralanır)

KADI- İmdi... Epinize verdim ceza. *(İtirazlar yükselir)* Epiniz altı ay bir gün mapusa atıldınız. *(Her kafadan itiraz edilir)*

YALAKA- Sen nasıl münasip görürsen ağam paşam kadı hazretlerim.

TUZSUZ- Neden yatacağımızı söyle de içimizde kalmasın babalık.

KADI- Cambaza bakmaktan.

YALANCI- Öyle ceza mı olur kadı hazretleri?

KADI- (Şarkı söyler)

Olur olur bal gibi olur

Hırsız seni anında bulur.

Akıl fikir sana hediye

Doğru düzgün kullan diye

Mal mal bakma cambaz diye.

Eyy! aval canım aval

Bak ne güzel çalışıyor kaval

Akıllı ol uyanık ol, düşün

Mal mal bakma cambaz diye.

TUZSUZ- İkinci adresin yolları göründü gene desene. Boş ver.

Bir yular takar İyi halden yırtarız gene. Heeyt Allah be!

YALANCI- Pastırmaların yanına sucuklar da geldi kadı hazretleri haberin ola.

KADI- Daha pastırmaları bitiremedik köftehor. Onları sen içerde kendin yersin. (Keçi'ye) Hadi yürü.

KEÇİ- Yürümeýrum.

KADI- Sen yürümesen de seni yürüten çok olur. E.. Hanım kızım. Cilvenaz yavrum!

CİLVENAZ- (Cilveli) Efendimmm kadım hazretlerimm.

ARAP BACI- Oynama kız. Kodeste çok vaktin olacak. Körolası.

KADI- Efendin kurban olsun sana bre. Kurban da olurum ama evdeki şeytan seni de beni de çarpar vallahi.

CİLVENAZ- Ay çarpsın ne güzel vallahi.

ARAP BACI- Şimdi çılgılık atacağım bak. Yeter! Kadı efendi biz suçlu muçlu değiliz. Ya bizi bırak ya da Fuzuli Efendi'ye haber salacağım bak!

KADI- Aman aman Fuzuli Efendi'nin nedimleri mi oluyor bu güzel kız. Hemen Gidebilirsiniz, hemen hemen. Bekçi yol göster hanımlara. Kırmızı halımızı da ser oğlum.

BEKÇİ- Aman Kadı hazretleri bunların da hiçbiri suçlu değil.
Şikayetçi. Şi-ka-yet-çi. Hırsızdan Şikayetçiler!

KADI- İyi ya. Suçlu bulunmadıkça, Suçu söyleyip ortayı bulandıran kabahatlidir. Öğren bunu. Gazetecileri neye içeri atıyoruz sanıyorsun? Cahil herif. Götür şunları.

(Boncuk elinde cüzdanlar ve megafonla huzura gelir)

BONCUK- Kadı hazretleri, Kadı hazretleri. Bunları yolda buldum. Size vereyim. Belki sahiplerini bulursunuz.

KADI- Getir bakalım neymiş elindekiler. Hımm. Cüzdan ve keseler. İçleri de dolu. Aferin oğlum. Memlekette namuslu işe yarar insanlar da var bak. Gel öpeyim alnı çatından. Bekçi... Çağır bakayım cüzdanlarına sahip olamayan andavallıları.

BEKÇİ- Geh geh geh!.. Bili bili bili. Gah gah gah!

KADI - Alın bakalım cüzdanlarınızı. Bugün cüzdanına sahip çıkamayan yarın facebook hesabına da sahip çıkamaz.

(Cüzdanlar alınır. Herkes içine bakar. İçindeki paraları görünce şaşırıp sevinirler)

KADI- Paracıklarınıza kavuştunuz. Toplayın bakalım üçer beşer kuruş delikanlıya verin.

(Herkes cebinden bozukluk çıkartıp istemeye istemeye Boncuğa uzatır.)

CİLVENAZ- *(kesesini boncuğa göstererek cilveyle koynundan çıkarıp sokar.)* Bak... Daha neler var neler. Sana feda olsun hepsi dünyalar yakışıklısı.

BONCUK- Sağ ol kalsın. Allah sahibine bağışlasın. Benim sevdiğim var.

CİLVENAZ- Benim adım Cilvenaz, enayiler bakmaz.

BONCUK- Sevdiğimden başkasına bakarsam gözlerim kör olsun.

TUZSUZ- Ah ah! Yaktın beni yıktın beni, viraneye döndüm görünce seni. Ben bakayım senin tadına gülüm.

Zülûf dökülmüş yüze aman aman,

Kaşlar yakışmış göze aman aman,

**Usandım bu canımdan aman aman,
Derdimle geze geze.³**

ARAP BACI- Vay kerata Neşet Ertaş olmuş türkü söylüyor. Seni beni bilmez arsız seni. Beni bir türküyle mi kandıracaksın? Kız sen de kıvırtıp durma bakayım. Vallahi efendi babana şikâyet ederim. Düş önüme. *(Arap Bacı şemsiyeyle Tuzsuz'u kovalamaya başlar.)* Seni gidi edepsiz arlanmaz, utanmaz seni. Kaçma kaçma da tuzlu musun tuzsuz mu göstereyim yedi cihana.
(Sahnede bir tur atarlar. Tuzsuz kaçır.)

KADI- Boşaltasınız buraları. Em de şinci. Adi bre Adi... *(Elindeki cüzdan ile megafonu Bekçiye gösterir. Megafonla konuşur)* Ee Bekçi Efendi süle bakalım bu kese kimindir? *(Bekçi utancından söyleyemez)* Bir emniyet mensubu olarak ahalinin malından canından mesulken, kendi malına bile sahip çıkamamak ne demekmiş süle bakalım? Peki bu megafon kimin? *(Bekçi ezilip büzülür)* O da senindir. Peki süle ben bunları senin nerene sokayım.
(Bekçinin üstüne yürür. Bekçi kaçır Kadı kovalar. Sahneden çıkarlar.)

TABLO 5

(Sahneye ay ışığı düşer. Gülbenaz yavaşça çadırdan çıkar. Öbür köşeden de Boncuk gelir. Koşarak birbirlerine sarılırlar.)

BONCUK- Ne olacak halimiz?

GÜLBENAZ- Babam beni sever. Ben söylersem hayır demez.

BONCUK- Bütün sorun seni sevdiğinden çıkıyor ya.

GÜLBENAZ- Sadece geleceğimden endişe ediyor.

BONCUK- Doğrusu ben de endişe etmiyorum değilim.

GÜLBENAZ- İki gönül bir olunca samanlık seyran olurmuş.

³ Neşet Ertaş

BONCUK- İki çıplak ta olsa olsa bir hamama yakışmış. Sen samanlık değil saraylara layıksın.

GÜLBENAZ- Yanımda sen olmayınca neye yarar.

BONCUK- Ne yapmalı da bu karanlıktan kurtulmalı?

GÜLBENAZ- Kendine haksızlık yapma. Elinden geleni yapıyorsun zaten.

BONCUK- Şu yaptığımız iş...O da ancak kuru ekmeğe yetiyor. Ya baban ipe çıkamazsa? Yarın evlenip yuva nasıl kuracağız. Çoluk çocuk... Öf Allah'ım!

GÜLBENAZ- Dara düşene Hızır yetişirmiş. Çalışmak isteyeneye bir iş mutlaka vardır. Üzme güzel yüreğini.

BONCUK- Masallarda öyle oluyor. Bak ortalık eğitilmiş, vasıflı insanla dolu. Hala babalarından aldıkları harçlıklarla idare ediyor çocuklar. Biz de o da yok.

GÜLBENAZ- Üşüdüm. Akşam, rüzgar, hava, geleceğimiz...

BONCUK- Dur. Seven insan sevdiğinin sırtına gökten Samanyolunu alıp üstünü örtermiş. *(Kıza sarılır.)*

CAMBAZ- *(Cambaz çadırın önüne çıkar.)* Gülbenaz!

(Gülbenaz koşarak çadıra girer. Cambaz ile Boncuk çaresiz birbirlerine bakarlar. Cambaz çadıra girer. Boncuk orkestranın yanına gelir)

BONCUK - Görüyorsun değil mi klarnetçi arkadaş.

(Müzişyen klarnetiyle “görüyorum” anlamında çalar. Boncuk üzgün ona bakarken o neşeli bir müziğe başlar)

BONCUK- Oh ne ala! Biz kederimizden ölürken sen cenaze marşı yerine oyun havası çalıyorsun.

(Klarnetçi Boncuğa sahnenin arkasını işaret eder. Sahneye Çelebi, Fuzuli ve Felaket girer.)

ÇELEBİ- Ah anneciğim, ah babacığım bir görseniz o kadar güzel, o kadar güzel ki bakmaya doyamazsınız.

FUZULİ-Allah esirgesin, Allah esirgesin ben doydum doyacağım kadar. Nah burama geldi. Boğuldum boğuldum⁴

⁴ Fuzuli de Kayseri şivesi ile konuşur. (Başka bir şive de olabilir.)

FELAKET- Bana bak efendi. Şimdi göstermeyeyim adam nasıl boğulmuş.

FUZULİ- Aman aman. Her an gösteriyorsun zaten.

ÇELEBİ- Ah babacığım ah anneciğim cambazhaneye gitsek de Gülbenaz'ı size gösterebilsem. Bana ne bana ne ben onu almak istiyorum. Bir hesap yapsak (*Fuzuli susturur.*)

FUZULİ- Kes oğlum. Başlatma hesabından.

ÇELEBİ-Ah Gülbenaz yaktın, yıktın kül eyledin beni. Gideyim sahibine haber vereyim seni.

FUZULİ- Onu öyle demezler akılsız oğlum. Sus bir kere sus!

(*Boncuk Çelebi'ye doğru bir adım atar*)

BONCUK- Efendi efendi sen destursuz kimin adını ağzına alıyorsun?

ÇELEBİ- (Babasının arkasına kaçır.) Babaa kurtar beni. İmdat! İşte bu. Hem hırsız hem de bir hesap yaparsak yakında katil olacak olan boncuk bu.

FUZULİ- Kim bu be?

FELAKET- Çulsuuz.

ÇELEBİ- İşte sevgilimi kandırmaya çalışan düşman. Hem de milletin cüzdanını çalan hırsız. Hapisten kaçmış.

BONCUK- Yahu hangi yanlışını düzelteyim ki. Bakın oğlunuzun söylediklerinin tümü yalan. Bir kere ben onun değil, o benim sevgilime kur yapıyor. Sonra hırsız ben değilim. Boş cüzdanları sokakta bulup, içlerine para koyup karakola götüren benim.

FUZULİ- Her şeye inanırım da aha bu söylediğine ı-ıh. Ha ha ha...Böyle bir enayi daha dünyaya ne geldi ne de gelecek. Bana maval okuma.

BONCUK- Kadı Hazretlerine sorun isterseniz.

FUZULİ- Merak etme soracağım.

BONCUK- (*Çelebi'ye*) Yalancı düzenbaz seni. Söyle Gülbenaz kimin sevgilisiymiş?

ÇELEBİ- Bak bak babacığım nasıl saldırıyor. Öldürecek beni öldürecek. Baba!

BONCUK- Ne diyor bu? Kıpırdadığım bile yok. Görüyorsunuz.

ÇELEBİ- Gördünüz mü anneciğim, babacığım elindeki palayla üstüme geliyor. İmdat! Polis, bekçi, savcı, hakim topunuz gelin görün saldırganı.

FUZULİ- Hımm. Gereği düşünüldü. Hanım şu şaşkıını al eve götür.

(İkisi sahneden çıkar. Fuzuli Boncuğa gelmesini işaret eder. Boncuk gelir)

FUZULİ- Gel bakalım. Demek bizin oğlanın sözünü ettiği kızın sevgilisi sensin.

BONCUK- Benim efendim. Biz birbirimizi seviyoruz.

FUZULİ- Ne iş yaparsın?

BONCUK- Boncukluk yaparım.

FUZULİ- O ne be?

BONCUK- Cambazhane de işte... Halka duyurur, onları çağırır hevese getiririm. Bahşış toplarım.

FUZULİ- Ne getiriyor?

BONCUK- Ahaliyi, seyirciyi getiriyor.

FUZULİ- Onu demedim. Kaç para kazanıyorsun?

BONCUK- Allah ne verdiyse... Doğrusu pek kazanamıyorum.

FUZULİ- Hem para kazanamıyorsun hem onunla bununla oynayıyorsun. Bu ne hadsizlik böyle? Hadsiz! Ahlaksız! Vatan haini! Irz düşmanı!

BONCUK- Sen de böğürdüğüne göre mutlaka gizlediğin bir çıkarın var demek. Nasıl olsa bir gün gelir anlarız. Neyse konumuza dönelim. Paramız yok diye sevmeyecek miyiz?

FUZULİ- Cık sevmeyeceksin. Paran yoksa yaşamaya da hakkın yoktur. Paran yoksa arkadaşın olmaz. Paran yoksa sevgilin olsa da kısa süreli olur. Parasız olduğunu anlayınca o da kaçır. Paran yoksa evin barkın olmaz. Hakkın olmaz, hukukun olmaz. Paran olmazsa arkan olmaz. O da olmayınca hayatta hiçbir şeye sahip olamazsın. Gel benim arkamdan.

TABLO 6

(Bir Orta Oyunu paravanının önüne gelirler.)

FUZULİ- *(Paravanı gösterir)* şu gördüğün köşk benim. Üç katlı. Dört dönüm bahçeli. Her katta birimiz otururuz. Üçüncü katta kızım oturur. İkinci katta oğlum, birinci katta da zevcem ile ben kalıyorum. Giriş katta da misafirler ağırlanır. Salon mutfak falan. Beğendin mi?

BONCUK- Çoooooooook! Vay anasına sayın seyirciler.

FUZULİ- Böyle bir evin olmazsa, onu alacak paran yoksa, sen o kızı rüyada bile göremezsın. Söyle bakalım şimdi. Senin evin barkın var mı? Varsa kaç katlı? Yoksa şunun gibi çadırdı mı yapıp kalkıyorsun?

BONCUK- *(Düşünür.)* Ee... benim köşüm yedi katlı babacığım.

FUZULİ- Yok canım?

BONCUK- Anlatayım. Yedinci kat çok sıcak. Orada Zebaniler kalır. Yani milleti bile bile cehaletle, yoklukla yakıp yıkanlar. Altıncı katta şeytaniler... yani milleti şeytanca fikirlerle, oyunlarla kandırıp aldatanlar. Bunu anlarsın değil mi?

FUZULİ- Geç geç orayı, karıştırma

BONCUK-Beşinci katta haramiler... yani halkını Müslümanım, dindarım diyerek kandırıp, son lokmasına kadar almaya kalkanlar. Dördüncü katta ecinniler... yani evlatlarımız el alemin memleketinde şehit olurken, burada kılı kıpırdamayan ecinni taifesi demek.

FUZULİ- Aha bununla zırnık alakam yok. Kalsın ben almayayım. Aksine mahallenin gençlerine hep kıyağım olur.

BONCUK- Anlıyorum. Orada da bir şeytan üçgeni var gibi. Yakında anlarız. Geldik üçüncü kata. Bu katta celaliler kalıyor ... yani vatansever gibi görünüp halkını kandırırken

arkadan vatanının bütün varını yoğunu satanlar demek. Tanıdın mı onları.

FUZULİ- Keşke tanıyabilseydim. En büyük lokmayı yutan onlar. Ne yapsam ne etsem bir türlü aralarına almadılar beni. Onlar büyük üstatlardır ve dünya alemde bir benzerleri yoktur. Devam devam.

BONCUK- İkinci katta (*kafiye bulamaz atar*) zerdaliler...

FUZULİ- O da ne be?

BONCUK- O da... her söylenen inanan, bir türlü aklını kullanamayan ahmak takımı.

FUZULİ- O... burası çok kalabalık olmalı.

BONCUK- Haklısın. Kıyamet yeri gibi. Girişte de evladiler...

FUZULİ- Hoppala o da kim yahu?

BONCUK- Ben! Sizin evladınız sayılmaz mıyım?

Fuzuli- Ooo! Nihayet kızım ile evlenmeyi kabul ettin ha? Yani bu demektir ki... sevgilim dediğin Cambazın kızıyla da oğlum evlenebilir. Aferin akıllı bir çocuk olduğun belliydi. Bana damat olmak demek evladım olmak demektir ve herkese nasip olmaz. Devlet kuşu başına kondu demektir. Şu üç harflileri aklından çıkarma. Ş, B, K. Neymiş hep birlikte söyleyelim. ŞBK. Yani şükret, biat et, kabul et. Bu üç harflilere uyarsan rahat edersin. Sakın aklından çıkarma e mi? Bu kadar. Yoksa şu evin çöp tenekesinde bile kalamazsın. İstikbal üç harflilerdedir. İstikbalini şimdiden görebiliyor musun?

BONCUK- Görüyorum.

FUZULİ- (Kasılır) Anlat bakalım ne görüyorsun?

BONCUK- Köşkün en üst katında güzel bir kız yatıyor. Elbisesi sıyrılmış...

FUZULİ- O senin karın olacak. Ha ha ha. İn aşağı bakalım in.

BONCUK- Onun altında taş gibi bir avrat yıkanıyor...

FUZULİ- Höst! O senin kayın validen. Geç orayı ahlaksız, geç.

BONCUK- Onun altında evin beyi hizmetçi kızı mıncıklıyor...

FUZULİ- Hadi hadi çık dışarı. Karışma oralara. Geç bahçeye.

BONCUK- Bahçede de banyodan çıkıp aşağı inen hanımı bahçıvan mıncıklıyor...

FUZULİ- Vay palavracı vay. Şu üç parçalı yenedünyada neler görüyor neler. Seni gidi kaltaban seni. Defol! Bir de damadım olacak. Kadir kıymet bilmez nankör seni.

BONCUK- Sevdiğimden asla vaz geçmem. Unutma bunu Fuzuli Efendi.

(Kaçarak sahneden çıkar.)

FUZULİ- Hımm. Maşallah pek akıllı. Keşke benim oğlan da şunun yarısı kadar akıllı olsaydı. Yapamadık, bulamadık beceremedik. Kader ne yaparsın? Atsan atılmaz, satsan satılmaz. İsteddiği kızı almak da bizim boynumuzun borcu. Allah yardımcımız olsun. Güzellikle uyardık. Anlamadı. Günah benden gitti. *(Düşünür)* Bu işten yağdan kıl çeker gibi çıkmak lazım. Şimdii... Önce ortalığı bir kolağan edelim. Durumları anlayalım sonra kurarız bir oyun evvel Allah. Hanım, hanım!

FELAKET - *(Paravanın arkasından cilveli seslenir)* Ay! Aman sende canımm! Ay ay! Oh oh!

FUZULİ- Ne oluyor yahu? Hanım hanım, neler oluyor a benim canım?

FELAKET- Yok bi şi. Hadi canım. Oh oh!

FUZULİ- Bana bak geliyorum oraya!

(Fuzuli içeri girerken Felaket paravanın önüne gelir. Bluzunu zorla beline sokmaya çalışmaktadır)

FELAKET- Ay aman! Oh! Nihayet. Ne var kocacığım?

FUZULİ- *(Kendi kendine)* Ulan bu Boncuk benim aklımı karıştırdı. Durduk yere neler düşünür oldum. Vay köftehor vay. Gel karıcığım mahalleye cambaz gelmiş onu seyretmeye gidelim.

FELAKET- *(Sevinir. Kırtarak yürür)* Ay vallahi çok severim cambazları. *(Seyirciye)* O cambaza bakarken ben de kuracağım kumpası düşünüyim.

FUZULİ- *(Karısına şüpheyle bakar.)* Ah Boncuk ah! Aklımıza bir muzurluk gelmeden güzelce yaşayıp gidiyorduk. Şimdi her

hareketten nem kapar oldum. Duvar nem kaparsa yıkılır, Erkek
nem kaparsa yığılıp kalır. Yaktın beni, yıktın beni Boncuk.
FELAKET- Ne söylenip duruyorsun bakim kocamcığım?
FUZULİ- Yürü Hanım yürü. Ben söylenmeyeyim de kim
söylensin...

TABLO 7

*(Sahnenin arkasında kurulu ipe doğru giderler. Halktan 3-5 kişi
ile eski dönem giysileriyle sunucu gelir.)*

SUNUCU- *(Koşup teğçinin elinden teği alır.)* Sayın seyirciler
sevgili misafirler oyunumuz hızla devam ediyor. Ne olacağı,
nasıl sonuçlanacağı belli olmayan olayların 72 kısmı tekmili
birden tiyatromuzda. Efendim sanıyorum Boncuk zor durumda.
Sevdiği kıza sanıyorum zengin biri talip. Ana baba kızı görmeye
geliyor. Babanın kafasında tilkiler dolaşüyor. Ne yapacak ne
edecek ortalıkta neler dönecek vallahi bilmiyorum. O yüzden
sunuş da yapamıyorum. Ama bildiğim bir şey varsa o da Boncuğu
zor günlerin beklediği. Ona yardım etmek lazım. Ama nasıl
yapacağımızı da bilemiyorum. Bu kadar şeyi bilmeyen
sunucunun bu oyunda ne işi var onu da bilmiyorum. Allah zorda
olanlara yardım etsin. Amin.

*(Teği iade eder. Oyuna döner. Sırayla sahneye Tuzsuz, Yalaka,
Yalancı ve Keçi girerler. Fuzuli onları izler)*

TUZSUZ- Heyt ! ...

Kaçılın ulan, geliyor külhan

Az biraz dökülün boşaldı cüzdan

Sağda ustura, solda saldırma

Eğ başını geç, sakın kaldırma

Var mı ulan bana yan bakan

Heyt! ...

YALAKA- (İnce ve çatlak bir sesle bağırır)

Hieyt kaçılın ülen. Geliyor külhen

Cüzdan boşandı kaldı üryan

Neydi unuttum. Tam tara tam tara tam

Hieyt var mı abime yan bakan

YALANCI- **Cambaza bak bak cambaza bak**

İşte düştü peynir be salak

Neden yolumu bulmayayım

Olunca bu kadar avanak

KEÇİ-

Bakmayrum da görmeyrum

Gitmeyrum da gelmeyrum

Yemeyrum da içmeyrum

Söylemeyrum da susmayrum

FUZULİ- Hım bunlarda iş var. Ne demiş büyük büyük bir bilge?

Bana verin bir kabadayı, bir yalancı ve bir yalaka ... Size dünya
alemi oynatayım. Buna benzer bir şeydi işte. Siz üçünüz hey!

Hey! He he, siz üçünüz gelin yanıma, gelin bakalım.

TUZSUZ- Ortalık kalabalık, bu balık başka balık, aldım kokuyu,
hayırdır babalık?

YALAKA- Hayırdır bakala kalabalık.

YALANCI- O... yüzünüzü gördük şeref yap olduk. Bakıyorum
kulunuz bendenizi unutmamışsınız. Her zaman hizmetinize
amadeyim efendim.

KEÇİ- Buyurmayrum.

FUZULİ- Sen dur. Az biraz uzaklaş. Uyumsuzlarla işim olmaz.
Şöyle uzak dur bakayım.

KEÇİ – Durmayrum.

FUZULİ- Bunun dilini de çözdüm. Bak şimdi. Keçi gel hele gel!

KEÇİ- Gelmeyrum.

FUZULİ- Yahu yaklaş.

KEÇİ- (Uzaklaşır.) Yaklaşmayrum.

FUZULİ- İşte oldu. Uzak dursun da konuşmalarımıza şahit olmasın. Çocuklar sizinle yarın bir alışverişimiz olacak. Şu keseleri avans olarak alın bakayım. *(Ellerine birer kese verir.)*

İşimiz bitince birer kese daha gelecek haberiniz olsun.

TUZSUZ- Vay anam babam vay! Söyle yakayım bütün mahalleyi. Emret *(Kafiye uyduramaz.)* İşte öyle babacığım. Yani ya.

YALAKA- Vay anası Tuzsuz abimin. Vay babası Tuzsuz abim. Fuzuli babam benim. Babam...

YALANCI- Bu işler benden sorulur. Merak etme sen efendi hazretleri. Yakında muhtarlık için aday oluyorum. Her kapıya yarım kilo kıyma koy, bak nasıl alırsın oyları.

TUZSUZ- Ne kıyması ülen! Koy bir paket makarna yeter.

YALANCI-Şimdi sen bana destek ol, yarın yağarım bol bol. Anlıyorsun bu işleri.

FUZULİ- Aferim size. İşte benim de sizin gibi namuslu, dürüst, vatanperver delikanlılara ihtiyacım var. (Nutuk atar gibi) Bu mahalle sizinle kalkınacak, sizinle yükselecek. Yakında Alamanya'ya gideceğiz. Amerikanya'ya gideceğiz. Afrika'da mahallemizin kolonisini kuracağız.

TUZSUZ- Merak etme babalık, Aya bile gideriz. Sen yeter ki iste.

FUZULİ- Bu işler ince işler evlat. İhtisas sahibi olmak gerekir. Sizde bu huylar, bende bu akıl varken, ne mahallesi be dünyanın dibini kazarız.

KEÇİ- Kazdırmayrum.

FUZULİ- Yürü git. Yürü. Biz buluruz yolumuzu. Sana ihtiyacımız yok. Yürü.

KEÇİ- Yürümeyrum.

FUZULİ- Gel yanımıza gel.

KEÇİ- Gelmeyrum. *(Uzaklaşır.)*

FUZULİ- Hah şöyle. Aferi sana. (Tuzsuz'a) Sen gelsene yanıma
(*Fuzuli tuzsuz'un kulağına fısıldar*)

Fıs fıs fıs da fıs fıs fıs.

Fiskos fiskos da fiskos.

Fıs fıs fıs

Fiskos fiskos

Fıs fıs fıs

Fıs kos kos

Fıs kos fıs kos fıs

FUZULİ- Anladın değil mi?

FUZULİ- Anlamam mı babalık. Sen işine bak, buraları bana bırak. Keçi gel bakayım buraya

KEÇİ- Gelmeyrum.

FUZULİ- Gel sana tavla nasıl oynanır öğretelim

KEÇİ- Öğrenmeyrum.

TUZSUZ- (Keçi'nin yakasına yapışıp tokat atar.) Bre sana buraya gel dedim. Bir tavla atalım. Şimdi sana tavla nasıl oynanır öğreteceğim?

KEÇİ- Öğrenmeyrum.

TUZSUZ- Öğretmeyeceğim ulan.

KEÇİ- Öğreneceğim.

TUZSUZ- Şimdi...sıra bende. Hop! Atarım zarımı tek tek, Al sana Hepyek.

KEÇİ- Şeşi beş o yahu.

TUZSUZ- Ben hep yek dediysem hep yek. Anladın mı?

KEÇİ- Anlamayrum.

(*Fuzuli gizlice yavaş yavaş Cambaz'ın çadırına yaklaşır.*)

TUZSUZ- Aferin.

(*Tokat atar. Sahnedeki seyirciler Tuzsuzu her tokattan sonra alkışlar.*) Zarlar peş pese atılır sen bunu bilmezsin. Bu da peşinden gelir dübara, tokadımı yiyen kalkamaz Alla'ma.
(*Vurur.*) Bir daha sıra bende. Hoop! Şeş beş.

KEÇİ- İki bir o yahu.

TUZSUZ- (*Vurur.*) İki bir diye zar mı olurmuş? Şimdi sıra gene bende. Aha geldi düsse, dilberler bana düşse.

KEÇİ- Sebayı dü o yahu.

TUZSUZ- (*Çadıra giren Fuzuli'yi görür.*) İşlem tamam. Şimdi sıra sende. Zarı atabilirsin.

KEÇİ- Atmayrum.

TUZSUZ- Sana gele geldi. Sıra bende. Atarım zarımı gelir dübara, Keçi kaçır bağıra bağıra. (*vurur*)

KEÇİ- Bağırmayrum! Burnumu sileyrum.

TUZSUZ- Hah şöylee... Bizim de görev sona erdi. Haydi şimdi hep birlikte cambaza bakalım.

TABLO 8

(Sahneye ateşbaz, sırıkla yürüyen, dansçılar, Madrabaz, sihirbaz gelip marifetlerini gösterirler. Sihirbaz elinde bastonuyla seyircinin karşına gelir. Bir hareketle bastonundan çiçek buketi çıkarır. Seyirciye atar gibi yapar. Atmaz. Boncuk ile Gülbenaz el ele sahneye girer. Seyirciyi selamlarlar. Kız dansçıların yanına koşar. Boncuk şarkısını söyler)

BONCUK - **Oy dingala dingala**
Kömür de koydum mangala
Ayşe de Fatma dostum var
Çalkala Boncuk çalkala.

Oy yalancı alayı
Boncuk buldu belayı
Onlar turşu kursunlar

At başından belayı.

(Sahnedekiler Boncuğu alkışlarlar. O sırada Fuzuli çadırdan dikkatle çıkıp karısının yanına gelir)

FELAKET- Gene ne işler çeviriyorsun efendi?

FUZULİ- Az biraz bekle karıcığım. Şimdi pandomima kopacak.
(Boncuk türküsüne devam eder.)

Cambaza bak cambaza

Girdik bin bir kumpasa

Ak mı olacak kara mı

Yeterdeşmesin yaramı.

Karaman'ın koyunu

Sonra çıkar oyunu

Bak gör nasıl kurulur

Ali cengiz oyunu.

BONCUK - Koş vatandaş koş! Cambazlar piri İbrahim ağa şimdi canını ipin üstüne koyacak. Hem yürüyecek hem koşacak. Orada geçecek hayatı. Orada ağlayıp, orada gülecek. Yürekler ağızda, can boğazda, cambaz havada. Eyvah demeden, ömür bitmeden, şenlik gitmeden adem oğlu cambaza gel cambaza. İpi gerdim dağdan dağa, işte karşınızda İbrahim ağa! Alkış! Alkış!

(Cambaz çadırdan çıkıp ipin altına gelir. Selam verir. Boncuğu çağırır. Boncuk koşarak yanına gider. Cambaz Boncuğun kulağını çeker)

CAMBAZ- Sayın mahalle halkı. Evvela cümle aleme mahsus selam ederim. Dinleyin beni. Açıklayacağım çok önemli hususlar var. Dünkü gösteri sırasında seyircimizin ceplerini boşaltanın kim olduğunu biraz önce öğrendim. Cüzdanları çeken işte kulağı elimdeki kerataymış.

BONCUK- Hayır! Aman ustam sen ne diyorsun? Ben boş cüzdanları buldum. Hatta onların için para koydum. Sonra da Kadıya götürüp teslim ettim. O da sahiplerine verdi. Sor soruştur istersen. Cüzdanları çalınanların hepsi burada.

CAMBAZ- Kimmiş onlar çıksın ortaya.

(Huysuz, Yalancı, Yalaka, Keçi, Cilvenaz ve Arap Bacı ortaya gelir)

CAMBAZ- Bu çocuğun söyledikleri doğru mudur?

HEP BİRLİKTE- Değildir.

KEÇİ- Doğrudur

CAMBAZ- Paralarınızı Boncuk mu çalmıştır?

HEP BİRLİKTE- Evet!

KEÇİ- Hayır!

BONCUK- Ama olur mu? Cüzdanlarını size ben getirmedim mi?

HEP BİRLİKTE- Hayır!

KEÇİ- Evet. Sen getirdin!

CAMBAZ- Haydi bre! Senin gibi bir hırsız bana yaramaz. Toz ol buradan. Benim gösterimde kimse seyircime zarar veremez.

KADI- *(Kadı ile Bekçi sahneye girer)* Hop dedik! Yoktur öyle toz moz ol. O kalacak burada, yatacak kodeste.

BONCUK- Ama ben bir şey çalmadım ki! Hırsız ben değilim siz de şahitsiniz.

KADI- Yok öyle bir şey. Yapmaz devlet hata. Hiç bir suçlu gözümünden kaçmaz, kaçamaz. Yok hiç bir kimse hırsızlık yapmaz yapamaz. Bekçi Efendi edesin şu hırsızcığı derdest.

BEKÇİ- Bu çocuk hırkız değildir. Dün mahkemede öyle dedin ya Kadı Efendi. Unuttun mu?

KADI- Dün dündür bugün bugündür.

BEKÇİ- Ama o laf politikacılar için söylendi efendi. Bu çocuk namuslu bir vatandaşdır.

BONCUK- İmdat! yok mu beni bu iftiralardan kurtaracak!

GÜLBENAZ- *(Boncuğa sarılır)* Baba hata yapıyorsun. Boncuk hırsız değil.

FUZULİ- (*Kızın kolundan çeker.*) Kes sesini. Sen mi bileceksin ben mi?

GÜLBENAZ- Baba ne oldu sana? Boncuğu tanımaz mısın? Neden ona iftira atıyorsun?

CAMBAZ- Kızım inan ne yapıyorsam senin için yapıyorum.

GÜLBENAZ- Ben sadece haksızlık yapılmasını istiyorum. Adalet istiyorum adalet.

BONCUK- Kadı hazretleri sen benim suçsuz olduğumu pek ala biliyorsun. (*İftiracılara*) Ya siz? Boş cüzdanlarınıza para koyduğum halde, beni ne yüzle suçlarsınız? Ne oldu ne bitti de bu kadar kötü oldunuz?

BÜTÜN OYUNCULAR- (*Hep birlikte şarkı söylerler*)

Aç gözünü dünyaya bak

Eski gözlükleri at

Yenileri tak.

Haklı haksız belli değil

Gündem yeni, değerler yeni.

Yalan dolan ayıp değil

Çalmak çırpma suç değil

Çamur atmak kusur değil.

Küfür hakaret bol keseden

Gündem yeni değerler yeni.

Rüşvet almak, haksız kazanmak

Kumpas kurmak, hile yapmak

İftira atmak, kuyu kazmak

Hırsızlık, kanunsuzluk kol gezmiş

Gündem yeni, değerler yeni.

SUNUCU - (*Sahneye gelir*) Bakalım neler olacak neler bitecek. Boncuğun başına daha ne çoraplar örülecek? Otuz iki kısmı

tekmili birden ikinci perdede. Bayanlar baylar merdivenden kayanlar, gazozlar benden deyince düşüp bayılanlar. Buz gibi gazoz! Otuz iki diş keman çaldırıyor. İçen içmeyene ısmarlıyor. Buyurun fuayeye. On dakika ara. Bulamazsanız üzülmeyin biz buradayız. Ha bu arada aman cüzdanlarınıza dikkat edin, daha gerçek hırsız bulunamadı. Aman dikkat! Eve yürüyerek dönersiniz sonra. Perde!

2.PERDE

TABLO 9

SUNUCU- (*Koşarak sahne önüne gelir.*) Kaç vatandaş kaç. Odun yok demeden, kömür yok demeden, eyvah eyvah demeden, dizlerini dövmeden, ömür bitmeden, ite dalaşmadan, kaç vatandaş kaç! Müfteriden, İftiradan, yalandan, dolandan, komşu malına zarar vermekten, yetim hakkını gasp etmekten, çalıp çırpmaktan kaç! Demedi demeyin sonu vallahi hiç iyi olmaz. Sıratan cump kazana düşmek var. Yüzü kızarıp utanmayandan, gözüne baka baka yalan söyleyenden, hindi gibi kibirle kabarandan, anlamadan bilmeden ahkam kesenden, edep bilmez, adap bilmez, ar damarı çatlamış insanlardan aman uzak dur arkadaş. İlla edep illa edep. Kavşaktan önce son çıkışı kaçırma vatandaş...

Oh içimi boşalttım. Karnımın şişi indi. Lafımız anlayanaydı. Anlamayana Allah selamet versin. Neyse boşboğazlığı bırakıp bizim Boncuğa bakalım. Durum içler acısı. Yalnız o mu? Koskoca gösteri topluluğu parasızlıktan dağıldı. Tek başına kalan Cambaz hünerlerini gösterecek seyirci bulamayınca ipe de çıkamaz oldu. Demek keramet yalnız onda değil, bir parça da

Boncuk'ta ve diğer ekip arkadaşlarındaymış. Neymiş bir elin nesi var, iki elin sesi varmış. Herkes bir tuğla olup yerini almazsa duvar örülmezmiş.

(Madrabaz kestane arabasıyla girer. Berbat bir şarkı söyler.)

**Kestanenin karasına
Ah vuruldum ben
gözlerinin karasına oy...**

SUNUCU- Sen Madrabaz değil misin?

MADRABAZ- Artık kestaneciyim. İşler kesatlayınca. Böyle oldu.

SUNUCU- Sen ne anlarsın kestane satmaktan yahu?

MADRABAZ- Ne yapacaksın? Çarem yok. Benden bu kadar. Sen söyle kestaneyi nasıl satacakmışım?

SUNUCU- *(Satış yapar gibi çığırır)*

Kestane kebab...

Yemesi sevap.

İnanmazsan gel de bak!

Sevmeyen yok, yiyemeyen çok,

Gel vatandaş. Bunlar Bursa Kestanesi,

Bir okka çeker beş tanesi.

Kebab kebab kestanem kebab

MADRABAZ- A çok güzelmiş. Ben de öyle bağırayım bari.

(Çığırarak gider) Kestane Kebab! *(Gerisi aklına gelmez.)* Kebab... Adana kebab! Urfa kebab! Şiş kebab! Kestane kebab!

SUNUCU- Ne yaparsanız yapın insan kendi işini bırakıp başka iş tutmaya kalkarsa işte ancak bu kadar yapabilir. Herkesin sevdiği bildiği bir işi olsun ve kimse karışmadan, başına bela olmadan, atılıp satılmadan mesleğini yapabilsin. Amin!

(Sahneye sihirbaz girer. Bir tezgâhı ittirmektedir. Rumeli aksanıyla türkî söyler.)

**SİHİRBAZ- Aman bre deryalar deryalar,
Kanlıca deryalar, biz nişanlıyız.
İkimiz de bir boydayız
Biz delikanlıyız.**

SUNUCU- Hayırdır? Sen ne satıyorsun?

SİHİRBAZ- Milyoncuyum be. Ne istersen var. İşte bir şey be ya!

SUNUCU- Minare gölgesi.

SİHİRBAZ- Ee... Yeni bitti. Başka?

SUNUCU- Davul tozu.

SİHİRBAZ- Onu da toptancı ithal etmiyor artık. Yerine sana çokook güzzel bir leğen vereyim.

(Tezgâhtan bir leğen çıkarır) Buyurun. Beğenmediyseniz Hoop!

(Şapkasından tavşan çıkarır) Ama pişirmek yok. O da olmazsa

(Tavşanı alır. Kolundan renkli mendiller çıkarır) Anana bacına,

kaynanana kaynatana, kızına kızanına, komşuna ev sahibine,

hısımlına akrabana, konuşana konuşmayana, misafir gelene kapı

önünden geçene rengarenk mendillerim var te be. Bunların

hiçbirini beğenmedin mi? *(Elindeki ipi çeker. Birkaç ipe*

bağlanmış insanı yanına çeker.) Al sana çeşit çeşit insan.

SUNUCU- İnsan mı? İnsan satılır mı kardeşim? Hangi devirde yaşıyoruz?

SİHİRBAZ- Satılmaz mı? Em de nasıl satılır. Para verip adam

dövdürebiliyor musun? Para verip iftira attırabiliyor musun?

İnkâr etme istediğin her namussuzluğu para vererek

yaptırabilirsin. Öyleyse adam da alınıp satılabilir demek. Şu

plastik leğen bir kuruş. Bu adam da uç kuruş, buna istediğini

dövdürebilirsin. Bu beş kuruş, buna istediğini yazdırabilirsin. Bu

da 25 kuruş, buna da istediğine oy verdirebilirsin. Seç birini.

SUNUCU- Allah'ım sen aklıma mukayyet ol. Kardeş sen mallarını al, bize bulaşmadan uzaklaş.

SİHİRBAZ- Aman bre deryalar deryalar
Satılık adamlar adamlar.
Epimiz aynı çakalız
Biz delikanlıyız.

(Sahneden çıkar.)

SUNUCU- Eyvah ki eyvah! Başımıza gelecekler varmış. Ahanda
şekil deki gibi.

*(Ateşbaz sahneye ağzından ateş püskürterek girer. Turşu ve turşu
suyu kavanozları taşar.)*

ATEŞBAZ- Giydiğim atlas
İğneler batmaz
Yar bensiz yatmaz
Hacı cav cav oh canıma değsin.
Şişeler... lingo lingo şişeler
Irakı mı içtin sen bensiz
Çamura mı düştün kademsiz
Yar yar yar...

SUNUCU- Turşu suyu aslan suyu biraz karışmış galiba?

ATEŞBAZ- Karışmayan ne kaldı ki? Önce işimize karışıp
işimizden ettiler. Şimdi de sevenleri ayırdılar. İçmeyeyim de ne
yapayım bre kardaşlık?

Teyttt! Lingo lingo şişeler.
Irakı mı içtin sen bensiz
Çamura mı düştün kademsiz
Yar yar yar yar.

(Sahneden çıkar)

SUNUCU- Vaziyeti umumi görüldüğü üzere. Bakalım olaylar
nelere gebe. Işıkcı uyuma gazoz kapağı aç.

TABLO 10

(Sahnenin arka kısmı aydınlanır. Cambaz ipi sarkmış, çadır yıkılmıştır. Yan tarafta parmaklıklar arkasında Boncuk durmakta, önündeki bir masada da bekçi uyumuş, nağmeli horlamaktadır. Sahnenin karanlık olan diğer tarafında ışıklar yandığında büyük bir ziyafet odası görülecektir.)

BONCUK- Bekçi Baba. Hişt! Bekçi Baba.

BEKÇİ- Hor hor da hor hor! Cümleten hor hor!

BONCUK- *(Bekçi düdüğü taklidi yapar.)* Düüt!

BEKÇİ- *(Telaşla uyanır. Sandalyeden düşer. Düzgün konuşur.)*

Allah Allah! Neler oluyor? Tomofil mi çarptı yoksa şimendifer mi? Oy gitti çanak çömleğim. Oy kürek kemiklerim, mangal maşalarım! Oy anam oy!

BONCUK- Amma ağladın Bekçi Baba. Alt tarafı sandalyeden düştün.

BEKÇİ- Oy kürek kemiklerim oy mangal maşalarım oy!

BONCUK- Mangalım var maşam yok, kodese düştüm neşem yok.

BEKÇİ- Niye? Buradan daha iyi yer mi bulacaksın? Ekmek bedava, su bedava. Hava bedava. Sıcacık oda. Daha ne istiyorsun? Otur oturduğun yerde.

BONCUK- Henüz uyanamadın galiba. Burası kodes be kodes!

BEKÇİ- *(Değişir.)* He? Melmekette gidecah başka yer yohtur?

BONCUK- Anlaşıldı ayılamadın. Birden ona kadar say bakalım.

BEKÇİ- Yek, dü, se, car, penç, şeş beş, on beş, yimbeş, osbeş...

BONCUK- Dur dur. Tamam. Ayıldın. Söyle şimdi Bekçi Baba ne olacak benim halim?

BEKÇİ- Seni bilmiyem lakin Fenerbahçe'nin sıfatı ne olacaktır ben onu düşünirem.

BONCUK- Geç dalganı geç.

BEKÇİ- Onu ancak seni bu deliğe diktiran zalım bilir lo.

BONCUK- Ne istedi benden? Onca yalan neden söylendi? Onca kumpas neden kuruldu? Kadı neden beni suçladı? Halbuki o cüzdanları bulan benim? Bunu adı gibi biliyor. Sen de oradaydın. Senin megafonu da cüzdanı da ben bulup getirmedim mi?

BEKÇİ- *(Düzgün konuşur.)* İçini de doldurup ...

BONCUK- Estafurullah.

(Fuzuli sahneye girer. Bekçiye dinler.)

BEKÇİ- *(Bozuk konuşur.)* Öyle Esta fiti fiti si, mesta fitisi yoh. Ben namuslu milletin namuslu bekçisiyim. Yalana dolana karnım tohtur. Her daim vazifemin başında, şapkamın altındayım.

FUZULİ- Aferin bekçi efendi. Buna dikkat et hokus pokus, bakmışsın bir anda yokus.

BEKÇİ- *(Boncuğa)* İşte o müfteri burada. *(Saf haline döner.)* Amanin benim Kadımın dadısı, şey kadısı gelmiştir. Buyurun emredin Fasuli Efendi hazretleri.

FUZULİ- Ne o fasulye gibi fasuli diyorsun? Fasuli değil fuzuli. Fu-zu-li. Neymiş söyle bakalım?

BEKÇİ- Fa-su-fi-su-li

(Birkaç kez tekrar ederler.)

FUZULİ- Anlaşıldı. Israr etmenin manası yok. Tabela çıkmaz sokak yazıyor. Eğitim şart. Aç bakalım şu kapıyı da delikanlıyla bir konuşalım.

BEKÇİ- Emredersiniz Fa su fi su efendi. *(Kafesin kapısını açar.)*

FUZULİ- *(Kafese girer.)* Şimdi diyeceksin ki, ki demen lazım. Şu koskoca Fuzuli Bey ne halt yedim de beni, benim gibi bir çulsuzu görmeye geldi.

BONCUK- Vardır bir hesabın. Dökül bakalım.

FUZULİ- Akıllı çocuksun. Bak lep demeden leblebiyi anlıyorsun. Kısa keseceğim.

BONCUK- Gülbenaz'dan vaz geçmem ama bunu bilesin.

FUZULİ- Ohoo... Sen nerelerde kalmışsın. O iş bitti aslanım. Gülbenaz ile benim oğlan bu akşam evleniyor.

BONCUK- Nee? Nasıl kıyarsın iki sevene?

FUZULİ- Geçmişe mazi derler, önünü göremeyene niyazi derler. Artık öyle bir sorun yok. Bitti. Anladın mı? Şimdi sana bam başka, yepyeni bir teklifim olacak. Dinle.

BONCUK- Bana iftira atan, kumpas kuran müfteriyi dinleyecek halim yok. Git derdini kadıya anlat. Gerçi o da senin ağzınıza bakıyor ya.

FUZULİ- Ben yapmadım. Ben kimseye iftira atmam. Kimseye kumpas kurmam. Yukarda Allah, aşağıda hakem var. Adamı çarparlar alimallah. Yalana dolana, harama, menfaate asla uçkur çözmedik. Çözmeyiz. Biz rabbimizin temiz bir kuluyuz. Neferiyiz. Ne tüyü bitmemiş yetim hakkı yeriz ne de paramızı yediririz.

BONCUK- Hadi hadi bu palavraları her gün dinlemekten kulak vebası olduk.

FUZULİ- İyi dinle. Kısa yoldan anlatıvereyim. Benim kız sana abayı yakmış. Diyorum ki, benim kızla evlenirsen seni buradan çıkarırım. İşlerimin başına geçiririm. Zaten ne zamandır senin gibi akıllı birini arıyordum. Sen, ben, kızım hep birlikte abat olur, yaşar gideriz. Yoksa ömür billah kodesten çıkamazsın. Bu memlekette adaleti kadılar değil biz dağıtınız. Dediğime razı gelmezsen Burada kök salar, yaprak açar, çiçek verirsin. Hadi bakalım şimdi düşünme sırası sende.

BONCUK- **Düşün düşün boktur işin**
Çıkışı yoktur bu işin
Kısıldık kaldık şu kafeste
Çaresi olmalı bu işin.

FUZULİ- Bana bak akıllı. Benim gibi zengin ve kudretli bir adamın damadı olmak her kula nasip olmaz. Kızımla evlen gerisini merak etme sen.

**Gözünün yaşına bakmaz
Cümlelerinizi satarız, satarız.
Ayağından donu çeker
Anasını bile satarız, satarız.
Mahalleyi parseller
İçindekiyle birlikte satarız, satarız.
Satarız damat satarız.**

FUZULİ- Gidiyor muyuz?

BONCUK- Ben Gülbenaz'ı seviyorum. Ondan başkası haram bana. Namusumla kodeste yatarım daha iyi.

FUZULİ- Namus para etmiyor, arpasız eşek bile gitmiyor. Para her şeyin anahtarıdır ulan. Bu hücrenin de anahtarıdır, hanların hamamların, gücün kuvvetin de anahtarıdır. Bu aptalca sözler son sözün müdür?

BONCUK- Kimine para kimine namus miras kalır. Bize de namus kaldı. Hadi uğurlar olsun.

FUZULİ- Sen bilirsin namuslu çocuk. Yat burada ömür boyu namuslu namuslu. Bekçi kapat kapıyı.

(Fuzuli sinirle sahneden çıkar)

BEKÇİ- *(Bekçi temiz Türkçe konuşur)* Oğlum ne inat adammışsın yahu. Sevdığın gitmiş, kalmışsın iyot gibi açıkta. Haline bakmadan tutturuyorsun namus da namus. Bu evliliğin namussuzlukla ne alakası var a akılsız. Güzel mi güzel bir kız, ceplerinden para dökülen bir kayınpeder, şahane bir saray. Ye iç yat dünya ne umurunda. Gerçekten enayi misin yoksa birkaç tahta mı eksik?

BONCUK- Kerem Aslı'yı bırakıp başka kızla evlenir mi?

BEKÇİ- Cık.

BONCU- Ferhat Şirin'i bırakıp gider miydi?

BEKÇİ- Onlar eskidendi oğlum gözünü aç. Şimdi zaman değişti. Cansu Dere Cem Yılmaz'dan ayrıldı diye, Cem karaları bağlayıp oturacak mıydı?

BONCUK- Ohoo!

BEKÇİ- İşte aynen öyle akıllım. Hadi gözlerimi kapattım kaç git buradan.

BONCUK- Aman dur Bekçi Baba. Suçsuzken suçlu olurum. Şu mahkemeyi bekleyelim. Mahkeme nasıl olsa beni aklayacak.

BEKÇİ- Bre akılsız mahkeme kararı çıkıncaya kadar yıllar geçer. Burada çürürsün. On yıl sonra kemiklerini süpürmeye çöpçüler gelir. *(Parmaklıkları açar)* Yürü git. Sen akıllı bir çocuksun. Bir yolunu bulursun. Burada çürümektense dışarda öl daha iyi.

BONCUK- Ya sen?

BEKÇİ- *(Şiveli konuşmaya başlar)* Beni düşünmeyez. Uyumiş gibi yapırem, olmadı gene salağa yatırem. *(Konuşmasını düzeltir.)* Merak etme beni. Yaylan patlatmayayım enseni.

(Boncuk sahneden usulca çıkarken Bekçi komik hareketlerle şarkı söyler)

BEKÇİ - **Oy pırasa pırasa**
 Boncuk geldi kumpasa
 Zorbaya karşı direnmek
 Keşke işe yarasa

TABLO 11

(Sunucu sahneye gelip Sazcıların yanına gider. Boncuk onları görür. Saklanıp dinler. Orkestra uyum sağlayamadan çalar.)

SUNUCU- O maşallah bakıyorum pek keyiflisiniz?

ZURNACI- Cambazhanedeki arkadaşlar gibi bizim de moralimiz bozuldu Sunucu kardeş. Müzik insanın içinden geliyorsa yapılır. Bizim içimizden müzik sesi değil, işsiz kaldık diye büzük sesi geliyor.

SUNUCU- Bakalım Boncuğun içinden ne sesi geliyor. (*Boncuğu görür.*) A... Boncuk bak hele. Seni gözaltına almamışlar mıydı?

BONCUK- Bekçi Baba sağ olsun.

ZURNACI- Ee... Ne olacak şimdi?

BONCUK- Sıra bende. Onlar bana kumpas kurup iftira attılar. Şimdi ben onlara öyle bir oyun oynayacağım ki, insanları üzme ne demek anlayacaklar.

SUNUCU- Nasıl olacak bu iş?

BONCUK- Onu bana bırak. Şimdi zaman yok. Ne olacağını hep birlikte göreceğiz.

SUNUCU- Evet sayın seyirciler sevgili misafirler, duyduk duymadık demeyin, peynir ekmek yemeyin, keşke olsa da yesek. Peynirin kilosu oldu 100 meci diye. Neyse lafı karıştırmayalım. Duyduk duymadık demeyin, Bir yiğit çıkar meydana, Namı yayılır cihana. Davullar çalınır, tellallar salınır her yana. Duyduk duymadık demeyin, sakın ha başınızı öne eğmeyin. Umutlar bitmez, yiğitler tökezlemez. Buyurun seyredelim. Ben kaçır. Ha ha ha. Özür.

BONCUK- Gevezeliği bırak. Seninle bir işimiz var. Gel hele.

SUNUCU- Hayırdır Boncuk? Kafandan neler geçiyor kuzum? (Seyirciye) Bir dolap mı çevirecek, yoksa altı kol iskambil mi göreceğiz. Biz kaçır.

TABLO 12

(Paravanın önünde Fuzuli kızgındır. Felaket, Cilvenaz, Çelebi, Arap Bacı onu dinler.)

FUZULİ- Akşama düğün var hala bir yardımcı olacak birini bulamadınız. Yedi düvele haber saldı çıt yok! Kimse bizimle çalışmak istemiyor. Neden çalışmak istemiyorlar? Paralarını mı vermiyoruz?

FELAKET- Vermiyorsun.

FUZULİ- Allah Allah. Baştan nasıl anlaşırsak, sözümüze sadık kalmıyor muyuz?

FELAKET- Kalmıyorsun. Ne dersen tersini yapıyorsun.

FUZULİ- Ne yani her işe aldığım adamı kandırıyor muyum?

FELAKET- Kandırıyorsun.

FUZULİ- Yok artık. Onlara yalan mı söylüyorum?

FELAKET- Yalan söylüyorsun.

FUZULİ- Hadi ama sevgili biricik karıcığım...

FELAKET- İşte şimdi de yalan söylüyorsun.

FUZULİ- Tamam tamam. Kendi işimi kendim çözerim. Haksızlıklarla, hukuksuzluklarla uğraşamam.

FELAKET- Hayatın öyle hayatım.

FUZULİ- Yav tamam. Şurdan birini bulur getiririm.

FELAKET- Aa... Üstüme iyilik sağlık. Sokaktan her geçeni evime alamam. Şöyle... aslan gibi bir yiğit olsun. Şöyle şöyle kollar, böyle böyle boylar... Ama nasıl bulacağız *(Kıvırtır)* Hah! Tamam. Buldum. Ayol bizim işleri evirip, çevirip, kıvırıp halledecek becerikli birini biliyorum. Bahçıvan'ı çağıralım. *(Cilvelidir. Fuzuli ayağa fırlar)*

FUZULİ - Layn!

CİLVENAZ- Ay baa'cım. O evirir de çevirir de valla.

FUZULİ- Sen de mi kızım. Layn! Çağırın şu bahçıvan olacak hergeleyi.

ARAP BACI- Ben getiririm beyumi. *(Arap Bacı koşarak çıkar.)*

ÇELEBİ- Ben de çağırayım mı efendi babacım?

FUZULİ- Oğlum gitti işte. Senin bahçıvanın farklı mı yahu? Çağırıyım diye ortaya çıkıyorsun?

ÇELEBİ- Efendi babacım düşündüm de ...

FUZULİ- Aman düşünme. Şimdi bir bahçıvan yerine yüz bahçıvan alsak deyip beni delirteceksin. Kalsın. Ben hepinizin yerine düşünüyorum.

ARAP BACI- Eyvah eyvah Efendi pek kızdı. *(Sahnenin önüne gelir)* Bahçıvaan oy bahçıvan. Boyu posu devrilesice nerelerdesin? Efendi senin tüylerini teker teker yolacak koş.

BAHÇIVAN- *(Ufak tefek, kendini zor taşıyarak gelir.)* Hayırdır baci? Beyin benimle ne işi var?

ARAP BACI- Ay şuna bak hele. Sen yağmurda falan mı kaldın ayol. Çekmişsin.

BAHÇIVAN- İşim var işim. Yürü. Ah belim belim.

ARAP BACI- Aman pek de sinirli ayol. Gel peşimden.

(Diğerlerinin yanlarına yaklaşırlar. Anne kız kıvırtır. Fuzuli onlara kızgın bakar. Bahçıvan'ı görünce şaşırır.)

FUZULİ- Bre dev gibi adam gelecek sandım. Gele gele bu mu geldi yahu? Bahçıvanın özetimi mi bu be? Gel hele yanıma.

(Boy ölçüşür. Her durumda kendi daha iridir. Boyunu, pazularını, ellerini ayaklarını kıyaslar. Sonuçlardan memnun olur.) Bundan bir şey olmaz be. Yürü git yürü. *(Adam çıkar.)*

Arkasından kıvırtıp durduğunuz bu mu be?

CİLVENAZ- Aa... Aman ba' sen de... Ne kadar ayıp.

ARAP BACI- Ayol bunlar kapı gıcirtısına kıvırtır. Bahçıvana gerek yok.

FUZULİ- Neyse bana acele vekilharç bulun.

CİLVENAZ- Vekilharç ne bab?

FUZULİ- Yardımcı. Yardımcı benim yarım akıllı kızım yardımcı demek. Yar bana bir yardımcı medet!

FELAKET- Aa... Aslan gibi oğlun var ya bey.

ÇELEBİ- Evet Efendi baba...

FUZULİ- Aslanla uyuz kediyi karıştırıyor olabilir misin? Sen bir göz doktoruna git.

FELAKET- (Kıvırtır) Ay hakkaten. Ben bir doktora gitsem kendime baktırsam, oralarımı buralarımı bir yoklatsam pek iyi olacak.

FUZULİ- (Bozulur. Seyirciye) Şu düğünü bir atlatayım, ben ona çok güzel bakacağım.

(Karısını taklit eder. Orkestra eşliğinde şarkı söyler.)

Oralarımı buralarımı

Çekeceğim kulaklarımı

Esaslı bir ders veremezsem

Parlatırım boynuzlarımı.

(Sahneye yüzüne yarım maske takmış Boncuk ile Sunucu girer. Sunucu şık, Boncuk hizmetçi giysileri giymiştir. Kapıyı çalarlar. Arap Bacı açar.)

BONCUK- Aynen dediğim gibi.

SUNUCU- Tamam kanka.

ARAP BACI- Kimdir kimdir kimdir bu?

SUNUCU- Anşante madam. Mösyü Fuzuli aror bir assistan ile bir domestik.

BONCUK- (Kızır) sensin domestik. Köftehor.

SUNUCU- Hişt.

ARAP BACI- Bana bak adamın zaten (Kıvırtır) oralarla buralarla derdi var. Bir de sen domestik momestik diye ortalığı bulandırma. Kırarım bacaklarını ha.

SUNUCU- Yok be madama, jö vu presante, yani ya taktim yapacağım bir uşak, bu uşak.

(Boncuk reverans yapar)

ARAP BACI- Amanin gelin gelin. Adamcağız sizi bekleyip duruyordu. Beyefendi beyefendi! Gözünüz aydın. Uşaklar geldi.

FUZULİ- Gelsinler. Nihayet. Nerede kaldınız yahu? Gözlerimiz pörtledi.

SUNUCU- Anşante müsyü. Müsaade ederseniz jö vu presante yani ya kendimi taktim edeyim. Bendeniz Paris eşrafından mösyö

dö la kruz de ferdinant sağdan atiba soldan Alen Delon karşı Notr
dame dö siyon şövalye atraksiyon dö Amet.

FUZULİ- Amet mi?

SUNUCU- Babamıs Türko. İsmimi koymuş Amet. Yani ya
Ahhh...met kulunuz.

FELAKET- Ay ne güzel Fransızca konuşuyor ayol.

CİLVENAZ- Ay vallahi oralarım buralarıma bir şeyler La olur,
lö olur. Olursa böyle olur...

SUNUCU- Arkamdaki de kısaca ... Uşak. Yapassak sizin her
türlü manje ... Yani ya önce yemek, sonra da gagsonluk yapmak.

CİLVENAZ- Ay ne güzel (*Kabaca söyler*) gakson diyo baa'...

SUNUCU- (*Kıza reverans yapar*) Ah şeri siz çok var
komplimentör montör adaptör dedektör ve de rektör. E.. vu tre
bel mamzel. Yani ya çok güzelsiniz. (*Sulanır*) Maşallah oralar
buralar fazla yerinde. (Toparlar) Yani ya anşante mamzel.

CİLVENAZ- Ay anne! ay baa'! Bunu ben alabilir miyim? Çok
şanşante oldum da (*Kıvırtır*) Oralarım buralarıma, şuralarıma
şuralarıma...

FUZULİ- Heytt... Başlama gene. (Karısına) Hadi siz üst kata
çıkın bakayım.

SUNUCU- (*Kıza*) Üst katlara bayıldım. Ben de çıkabilir miyim
anşante anşante?

FUZULİ- Kızımdan uzak dur. Kırarım bacaklarını bacaklarını!

BONCUK- (*Fısıldar*) Aman bir kumpas da sana kurmasın.

SUNUCU- No problem müsyü. Biz geldik problem çözmeye. No
problema.

FUZULİ- Öyleyse hadi bakalım. Bugün nikahımız var. Oğlum
evleniyor.

ÇELEBİ- Ben evleniyorum. Düşünüyorum da birer birer
evlenmek yerine, bir kişi yüz kişiyle birden evlenirse daha karlı
olmaz mı?

SUNUCU- Çok akıllıca. Bravo. Denemekte yarar var.

FUZULİ- Kesin abuk sabuk konuşmayı. Yemekler yapılacak, servis hazırlanacak, davetliler neredeyse gelecek. Vakit yok hizmete devam. Herkes iş başına marş marş.

(Sunucu ile Boncuk evin arkasına geçerken Gülbenaz ile Cambaz sahneye girerler. Gülbenaz şık bir elbise giymiştir. Cambaz'ın üstünde kendisine uymayan giysiler vardır. Bol pantolonu, kolları kısa gelmiş ceketi göze çarpar. Eve geldiklerinde ev halkı onları karşılar. Labarba. Gülbenaz üzgün, diğer herkes çok sevinçlidir. Cambaz Fuzuli'nin yanına çekinerek gelir)

CAMBAZ- Sayın Fuzuli Efendi... Şey... Bir maruzatım vardı.

FUZULİ- Söyle söyle çekinme dünürüm.

CAMBAZ- Bana vaat ettiğin şu parayı diyorum... Artık vermenizin zamanı gelmedi mi? Aslında geldi de geçiyor. Sözleşmenin beni bağlayan kısmı tamam. İşte orda süzülüp duruyor. Peki ya siz? Hala paraların yüzünü bile göremedik.

FUZULİ- Kolay kolay. Hallederiz. A... Cambaza bak!

(Cambaz arkasını dönünce kaçır.)

CAMBAZ- Vay namussuz vay. Hırsızlar gibi beni de cambaza bak diye kandırdı. Ulan bu soyu tükenesilerin hepsi aynı numarayı mı yapıyor? Onlar aynı numarayı yapıyor ama biz de hala aymıyoruz. Şuna bak. Adamın umurunda değil. Kızı bedavaya kaptırıyoruz be.

ŞARKI-

Düğünümüz var bu gece

Irakı da İçilecek bu gece

Danslı müzikli olacak bu gece

Oralarım buralarıma

Şuralarıma şuralarıma oh oh!

Şarkı var türkü var çengi de var

Çorba var kebab var sütlaç da var

Gelin var görümce var damat... Davar

**Oralarırna buralarırna
Şuralarırna şuralarırna oh oh!**

FUZULİ- Damat demişken şu damatları iki yapsaydık bütün masrafı yarıyı bölmüş olacaktık. Akılsız Boncuk bunca serveti elinin ucuyla ittirdi gitti. Ahmak işte. Ne yapacakısın. Kızı kakalayacak birini bulabilseydim ne iyi olurdu... Ama... Dur hele.

(Sahnenin önünden iki büklüm bahçıvan geçer. Evin yan tarafına dönünce adam dirilir. Anne yanına gelir.)

FUZULİ- Hanım! Hanım! Hadi yahu giyinemediniz mi daha. Gelin kızımız geldi. Kayınbaba geldi. İnin artık.

FELAKET- Ay... Kih kih kih... Aman of! Of!

FUZULİ- *(Arkadan gelen seslere inanamayan Cambaz'a açıklama yapar.)* Ha ha ha... Elbisesini kemerinin içine tıktırmaya çalışıyor.

FELAKET- Oh... Canım. Oralarırna buralarırna oh oh!

FUZULİ- Kemer kemer. Yaşlandı kilolandık ya elbiselere bir türlü giremiyoruz.

FELAKET- Girer girer. Oh.. Oh.. Şuralarırna şuralarırna!

FUZULİ- Kemer yahu kemer.

CAMBAZ- Pek de kemer gibi gelmiyor ama. Siz öyle diyorsanız doğrudur. Bizim sözleşmeye göre bana da bir şeyler oluyor bu arada.

FELAKET- Oh oh ah ah ah!

FUZULİ- Hanım hanım. Bitmedi mi daha?

FELAKET- Oh bitiyor bitiyor. Oh.. Ah!

FUZULİ- Hadi hanım! hadi Cilvenaz! Gelin artık.

FELAKET- Ah... Canım kocacığım, Ah! Ah! Oh! anlayışlı kocacığım. Aman *(Kısık sesle)* boynuzlu kocacığım.

CAMBAZ- Ne sıkı kemermiş. Bizim ipin yerine çeksek yerini yadırgamaz.

FELAKET- *(Yanlarına şen şakrak, kemerini düzelterek gelir.)*
Çekeriz ayol çekeriz. Sen de bu kollar varken oh... Bir güzel gerer, sıkı sıkı çekeriz.

FUZULİ- Oğlumuz evleniyor. Mutlu musun karıcığım?

FELAKET- Oh! Vallahi dünya varmış Fuzuli Efendi. Kimde neyin olduğu hiç belli olmuyor vallahi.

FUZULİ- *(Kasılır)* Paranın kimde olduğu nasıl anlaşılmaz karıcığım.

FELAKET- A bak misafirlerimiz geliyor.

CAMBAZ- Yenge hanım bu da cambaza bak der gibi oldu. İyi de oldu. Ağzına sağlık.

TABLO 13

(Şık giysiler giymiş kadınlı erkekli on-on iki kişilik bir grup sahneye girer. Boncuk sahne önünde yeleşinden çıkardığı saate bakar. Sağına soluna bakınır. Birini beklediği belli olur. Sonra sahneden çıkar. Fuzuli misafirlere bakarken bahçıvan evin önünden sinsice geçer. Baba bir an adamı görür. İşkillenir)

FUZULİ- Layn! Senin ne işin var buralarda.

BAHÇIVAN- Aman beyim buralarda çalışıyorum ya. Ah belim. Çok da yoruldum.

FUZULİ- *(Bir adama bir karısına bakar. Elleriyle kollarıyla kıyaslama yapar. İhtimal veremez.)* İyi iyi git. Görmeyeyim bir daha oralarda buralarda.

MİSAFİRLER – *(Bahçıvan giderken misafirler gelir.)*

Düğün dendi koşa koşa geldik

Gerdan kırıp coşa coşa geldik

Gelinle damat mutlu olsunlar

Öpmeye cümbür cemaat geldik.

(Herkes neşeyle oturur. Labarba. Uşak Boncuk elinde çay tepsiyle yanlarına gelir. Sarsak hareketlerle çayları dağıtır. Kimi korkar çığlık atar, kimi sakınır. Kazasız belasız çaylar dağıtılır. Gülbenaz'a çay verir)

BONCUK- Seven insan gökte Samanyolu'nu görünce, onu alıp sevdiğinin üstüne örter.

GÜLBENAZ- *(Heyecanlanır. Boncuğu tanır. Çayı üstüne döker)*
Ay!...

FUZULİ- Vay beceriksiz köftehor vay. Gelin kızımın elbisesini ne hale getirdi. Mahvettin güzelim gelinliği. Öde ulan. Öde.

BONCUK- Adamın aklı nerede.

(Gülbenaz'ı kucaklayıp kaldırır) Ben götürüp yıkarım.

ÇELEBİ- Baba! Gelinimi kaçırıyor!

FUZULİ- Layn! Kızı bırak elbiseleri al.

BONCUK- Olur. *(Kızı soymaya başlarsa da Fuzuli durdurur. Boncuk dışarı kaçar.)*

FUZULİ- Defol git. Defol git. Kırmayayım bacaklarını. Kızı bırak işine bak. Koş çayları tazele bakayım.

GÜLBENAZ- Ben de elbisemi değiştireyim bari.

(Dışarı çıkar.)

TABLO 14

(Boncuk dekorun arkasında beklemektedir. Gülbenez yanına gelir. Sarılırlar.)

BONCUK- Kaçalım buradan Gülbenaz'ım.

GÜLBENAZ- Kadı seni suçsuz buldu değil mi?

BONCUK- Boş ver kadıyı madıyı. Gel biz kaçalım. Hemen.

GÜLBENAZ- Suçlu olabileceğine asla inanmadım.

BONCUK- Kaçalım diyorum gülbenaz'ım.

GÜLBENAZ- Tanrım çok mutluyum. Hem düğünüm var hem sana kavuştum.

BONCUK- Hatlar karıştı. Ama damat ben değilim ne yazık ki. Hadi kaçalım.

ÇELEBİ- *(Yanlarına gelir)* Aaa... Bensiz nereye kaçıyorsunuz bakalım. Hem yaptığım hesaplara göre, insanlar teker teker kaçacağına, bir kişi yüz kere kaçsa daha karlı oluyor.

BONCUK- Yok. Bu sahne çok absürt oldu. Bu kadarı fazla. Şimdi makarayı geri sarıyoruz. ‘Çayları tazeleye’ kadar. Anlaştık mı? Hadi başlıyoruz. Hop!

(O ana kadar yaptıkları hareketlerin tersini, sinemada geri sarma efekti eşliğinde yaparak evdeki konumlarına geri geri hareketlerle dönerler.)

FUZULİ- Koş çayları tazele bakayım. *(Kendi kendine)* Bu lafı sanki daha önce de söyledim gibi geliyor ama neyse... Sihirbaz gelsin de bizi şaşırtıp oyalasın. Haydi Sihirbaz buyur bakalım. Hah ha ha!

(Sihirbaz yardımcısıyla gelir. Şarkısını söylerken gösterisini yapar.)

**SİHİRBAZ- Bir sihirli sözcük hokus pokus
Bir bakarsın var bir bakarsın yokuz
Silindir şapkadan tavşan çıkartır
Bulur karayı alır parayı hoop!
Şıngır mıngır şıngır mıngır!**

**Ustamız Mandrake, Zati Sungur
Renkli mendiller güvercinler kuşlar
Toplansa bile doyurmaz kuruşlar
Bulur karayı alır parayı hoop!
Şıngır mıngır şıngır mıngır!**

**Ne sihirdir ne de keramet
El çabukluğudur marifet
Bir bakarsın var bir bakarsın yokuz
Sihirli sözcük Hokus Pokus.
Gelsin paralar şingır mıngır
Şingır mıngır şingır mıngır!**

(Sihirbazı alkışlarlar. Boncuk meşrubat servisi yapar. Birinin üstüne dökülür. Labarba.)

FUZULİ- *(Kızar.)* Ulan ne yaptın döktün gene kerkenez. *(Üstüne dökülene)* Temizlemeci benden paralar senden, akrep var çıkmaz para kesemden. *(Seyirciye)* Elbisesi kiralık. Politikacı eniştesinden.

CAMBAZ- *(Yanına gider)* Dünürüm de pek şakacı canım. Biraz konuşsak iyi olacak. Asabatım bozulmak üzere.

FUZULİ- *(Kaçmak ister)* Konuşuruz konuşuruz.

CAMBAZ- Konuşuruz deyip kaçıyorsun dünür. İçime kurt düştü haberin olsun. Artık alacak verecek işini çözmenin sırası geldi de geçiyor.

FUZULİ- A.. Cambaza bak!

(Cambaz arkasını döner. Fuzuli davetlilerin yanına kaçar)

FUZULİ-Garson garson! nerelerdesin. Herkesin boğazı kurudu.

(Boncuk bardaklarda servi yapar. Damadın üstüne dökülür)

FUZULİ- Yıka garson yıka. Herkesi yıka. Hamama gitmeye gerek kalmadı sayende.

ÇELEBİ- A.. Hamamda damat sefası yapmadık babacım.

FUZULİ- Tüh unuttuk. Oğlum şu vekilharcı bulup getir yanıma.

ÇELEBİ- Ne harcaması ne harcaması?

FUZULİ- Amet Amet. Şu Fransız oğlan.

ÇELEBİ- Ha kardeşime Fransızca öğretiyordu yukarda.

FUZULİ- Bu saatte mi? Bugün mü? Deli mi bunlar, sırası mı yahu? Layn! Yoksa gizli gizli iş mi çeviriyorlar. Düş önüme götür beni yanlarına yürü.

(Misafirlerin yanından ayrılırlar)

TABLO 15

(Sahnenin diğer tarafında Sunucu ile Cilvenaz pek samimidir.

Cilvenaz'ın gösterdiği yerleri Sunucu öper)

CİLVENAZ- Yanaklarımı yanaklarımı.

SUNUCU- Le jue immh. Tatli juee.

CİLVENAZ- Ay ne güzel! Juye juye *(Gözlerini gösterir)*

Gözlerimi gözlerimi.

SUNUCU- Lesyö imm. Tatlı lesyöö. *(Öper)*

CİLVENAZ- Ay ay bir tuhaf oluyorum a dostlar. Lezyööö!

Lezyööö. *(Omuzlarını gösterir)* Oralarımı buralarımı.

(Fuzuli ile Çelebi yanlarına gelirler. Kapıdan dinlerler.)

FUZULİ- Gene mi oralarımı buralarıma ulan.

SUNUCU- Lezepull... Adamı deli eden lezepull oh. Ne güzel.

CİLVENAZ- Oh! Lezzetli lezzetli. Ne kolaymış bu Fransızca.

(Sunucu kızın omuzlarını öperken diğerleri yanlarına gelir.)

FUZULİ- Layn! Ne yapıyorsunuz bakim? Kız hani Boncuğu istiyordun. Ne fingirdeşiyorsun elin adamıyla.

CİLVENAZ- Ay ba' ben bunu istiyorum. Çok tatlı.

FUZULİ- Aa! Öyle mi? Bak sen şu işe. Güzel. Ya sen Fransız?

Fransız sen istiyor musun kızımı?

SUNUCU- *(Kendi kendine)* İstemem yan cebime koy. *(Fuzuli'ye)*

Yollarına güller dökerim, onun aşkına otuz iki dişimi sökerim.

FUZULİ- Oldu bu iş. Kızım git üstüne on senedir giyemediğin gelinliği giyip aşağı gel. Damadın da giysileri zaten hazır. Ona da para vermiyoruz. Oh! Hadi bakalım hepimize hayırlı olsun.

CİLVENAZ- *(Çok sevinir)* Ayy! La evleniyorum, lö gelin oluyorum, le uçuyorum Ah ba' sen çok iyi bir laa...ba'sın.

FUZULİ- Şimdiden kaybettik kızı. Allah sonunu hayır etsin.

(Sunucunun kolundan çekip götürür) Gel sen benimle.

ÇELEBİ- Bak şimdi birer birer evleneceğimize ikimiz birlikte evlendik daha karlı oldu.

SUNUCU- Vallahi çok güzel konuştun kayınço. *(Sahnedен çıkarlar)*

TABLO 16

(Elinde bavulla şalvarlı bir köylü kızı sahneye girer. Karşı taraftan da cep saatine bakarak sıkıntıyla Boncuk girer. Kızı görünce sevinir.)

BONCUK- Zaliha. Geç kalacaksın diye çok korktum. Çok şükür. Hoş geldin.

ZALİHA- Hoş bulduk Boncuk abi apar topar çağırdın. O yüzden biraz geciktik. Hayırdır sorun ne ki?

BONCUK- Vaktim yok. Kestirmeden gideceğim.

ZALİHA- Git abi.

BONCUK- Evlenmek ister misin?

ZALİHA- Seninle mi? Gülbenez'a ne oldu ayol?

BONCUK- Bana bak zevzeklik etme! Onu başkasıyla evlendiriyorlar. Oysa o beni seviyor. Bir fikrim var. Ama önce söyle evlenmek istiyor musun?

ZALİHA- Valla kısmet iyiye niye hayır diyeyim.

BONCUK- Acayip ballı bir kısmet var. Ama önce sen üstüne şık bir şeyler giy.

ZALİHA- *(Sevinçle)* Hemen. O iş bende Boncuk abi.

(Koşarak sahneden çıkar. O çıkar çıkmaz aynı anda Flamenko dans giysileriyle, dans ederek, Zaliha'ya benzetilmiş başka bir kız girer. Orkestra Flamenko müziği çalar. Kız bir iki fiğür yapar.)

FLAMENKOCU- Oldu mu Boncuk abi?

BONCUK – Çok güzel ama İspanyollara değil bize uygun bir kıyafet giysen nasıl olur?

FLAMENKOCU- Tamam Boncuk abi.

BONCUK- Oyalanma Zaliha çabuk ol.

(Flamenkocu çıkar çıkmaz yerine kadın sultan giysileriyle başka biri sahneye girer. Orkestra klasik Türk Müziğinden ağır bir parça çalar. Kız ağır ağır gelip selam durur.)

KADIN SULTAN- Bu olmuş mu Boncuk abi?

BONCUK- Çok güzel olmuş ta... Arkadan Padişah geliyor diye milletle baş edemeyiz. Aman gözünü seveyim Zaliha hadi.

KADIN SULTAN- Peki olur Boncuk abi.

(Kız sahneden çıkar çıkmaz sahneye Yeniçeri giysileriyle bir kız girer. Orkestra Mehter müziği çalar. Kız iki adım yürüyüp durur.)

YENİÇERİ- Bu nasıl Boncuk abi?

BONCUK- Kızım öldüreceksin beni. Bırak bu tiyatoracı ayaklarını ya. Düzgün düğünlük bir elbise giy gel öf!

YENİÇERİ- Olur Boncuk abi.

(Kız sahneden çıkar çıkmaz içeri bir manken girer. Üzerindeki şık elbiseyi gösterir. Orkestra ona uygun bir müzik çalar)

MANKEN- Bu nasıl olmuş Boncuk abi?

BONCUK- On numara olmuş. Olmuş da düğüne böyle gidemeyiz. Gidersek başımız beladan kurtulmaz. Adamı yani seni parçalarlar. İyisi mi düğüne uygun bir şey giy de gidelim artık. Hadi Zaliha hadi canım kardeşim. Hadi uzatma.

(Manken çıkar çıkmaz Zaliha güzel bir yöresel kıyafetle gelir. Orkestra Çayda Çıra müziği çalar. Zaliha kısa bir gösteri yapar)

ZALİHA- Şimdi olmuş mu Boncuk Abi?

BONCUM- Pek güzel olmuş. Aferin sana Zaliha.

(Gülbenaz gelinlikle ağlayarak yanlarına gelir. Zaliha ile sarılırlar.)

GÜLBENAZ- Zaliha! Cenazeme mi geldin Zaliha?

ZALİHA- Gülbenaz sen ne diyorsun? Allah göstermesin.

BONCUK- Kızlar zamanımız kalmadı. Şimdi beni dinleyin.

(Birbirlerine yaklaşıp birlikte şarkı söylerler)

Şarkı- **Fıs fıs fıs da fıs fıs**
 Kos kos kos da kos kos
 Fiskos da fiskos
 Fiskos da fiskos
 -Aman kimse duymasın
 -Sakın kimse bilmesin
 -Şiiştt. Şiişt
 Fıs fıs fıs da fıs fıs
 Kos kos kos da kos kos
 Fiskos da fiskos
 Fiskos da fiskos

(Koşarak sahneden çıkarlar.)

TABLO 17

(Onlar sahneyi boşaltırken Madrabaz halkalar, lobut ve çemberlerle gelir. Gösterisine başlar)

LABARBA- İşte madrabaz geliyor. Yaşasın. Hey!

MADRABAZ-

Adımız madrabaz soyadımız aldırılmaz
Canını alsan da elini kaldırmaz.

Çemberlerle halkalardır işimiz
Hileyle hurdayla olmaz işimiz.

Madra dağlarından kalmış adımız
Gel gör madrabaza çıktı adımız.

**Çembere çember, halkaya halka
Hile hurda yamuk olmaz halka.**

**Yalana dolana çalışmaz aklımız.
Asla yoktur sizden gizli saklımız.**

(Gösteri biter. Alkışlarlar. Fuzuli gösteriyi kendi yapmış gibi alkışları kabul eder. Elleriyle herkesi susturur. Sunucuyu gösterir.)

FUZULİ- Efendim ne umdunuz ne buldunuz. Bir düğüne geldiğini sandınız değil mi? Hah hah hay! Yok bilemediniz... Yanımda gördüğünüz bu Fransız genç, kızımın evleniyor. Biraz sonra güzel kızım gelinliğiyle gelecek. Kadı Hazretleri geldiğinde iki nikah memleketimize uğur getirecek. Evimize bereket mutluluk verecek.

CAMBAZ- (Fuzuli'nin yanına gider.) Senin havan da maşallah bin beş yüz.

FUZULİ- Sen de bu mutlu günümüzde, ipe çıkıp bir gösteri yaparsın artık. Evlatlarımız evleniyor ne mutlu bize.

CAMBAZ- İp gevşemiş. Germek gerek.

FUZULİ- Anladım... Bahşiş istiyorsun.

CAMBAZ- Ne bahşişi efendi. Kızımın oğlunla evlenmesine razı oldum. Çadırdaki yaptığımız alışveriş sözleşmesi yanımda. Kaparo diye verdiği paraya tamah edip, mal satar gibi kızımı sattırdın bana. Dilim tutulsaydı da söz vermeseydim. Neyse olan oldu. Ben sözümü tuttum. Artık senin de sözünü tutma zamanı geldi. Hoca gelmeden ya çeyiz parasını verirsin ya da sen bilirsin.

FUZULİ- *(Başından savar)* Kolay kolay. Hallederiz.

CAMBAZ- Et o zaman. Anladım ki ara uzadıkça, sen ipe un sermeye devam edeceksin. Ya kızım ya paralar. *(Ceketini çıkarıp atar.)* Eskilerin de sıkı artık. Al kendin giy.

MİSAFİRLER- *(Şakınlık sözleri. Labarba)* A ... A.

FUZULİ- *(Cambazı dışarı sürükler. Misafirlere)* Biz hemen geliyoruz. Efendiler siz çatlayıncaya kadar, patlayıncaya kadar yiyin. Bu hanı iştiha sizin.

TABLO 18

(Cambaz ile Fuzuli sahne önüne gelir)

CAMBAZ- Bana bak. Beni de kızımı da kandırdın. Bir sürü olmayacak vaatler verdin. Bu akılsız da sana inandı. Bir de suçsuz birine iftira attırdın bana. Çok üzgünüm. Şimdi kızımı alıp gidiyorum. Yeter senin kahrını çektiğim. Şayet engel olmaya kalkarsan kırarım boynuzunu.

FUZULİ- A.. Cambaza bak!

(Cambaz arkasını dönünce Fuzuli kaçır. Kadı ile Bekçi Cambaz'ın yanına gelir.)

KADI- Ne oluyor orada?

CAMBAZ- Kadı hazretleri bu adamdan davacıyım. *(Dönünce Fuzuliyi göremez)* Hayda! Kaçmış gene. Borcunu hatırlatınca bir yolunu bulup kaçıyor.

KADI- Hımm. Durum vaziyet hassas. El koymazsak olmaz. Yaz bakalım Bekçi Efendi. Madem olur olmaz herkes fetva veriyor. Bir fetva da ben vereyim.

BEKÇİ- *(Megafonla bağırır)* Duyduk duymadık demeyesiz. Kadı hazretleri fetva buyuracak. İbrikleri hazırlayasız. Buyurasın kadı hazretleri.

KADI- Devlet malı deniz, yemeyen domuz. Yok o fetva verilmişti. Öh... Yaz oğlum. Şey ilan et oğlum. Akılsız başa gelen çekilir. Ahmaklar... Akıllılar tarafından aldatılırsa... Hak yerini bulmuş sayılır. Akıllıların vatan ve millet için çaldıkları hırsızlık sayılmaz.

BEKÇİ-(Megafonla) Al sana bir kazık, nerene sokarsan sok.

KADI- Söyle bakalım Cambaz efendi derdin ne?

CAMBAZ- Bu efendi, kızımı oğluyla evlendirmek için bana yüz altın vadetmişti...

KADI- Ne? Yüz altın mı?

FUZULİ- *(Fuzuli koşarak yanlarına gelir.)* Aman efendim yalan, inanmayın ona.

KADI- Ne inanması Fuzuli Efendi, ne olur ne olmaz diye önceden fetvasını bile verdik. Sen keyfine bak. *(Fısıldayarak)* Ama benim tarafa da bak.

FUZULİ- Hay yaşayasın sen Kadı hazretleri. *(Fısıldayarak)* Merak etme sen. Oldu bil.

KADI- Ee... Soralım bakalım. Söyle bakalım Cambaz Efendi yüz altın meselesi de neyin nesiymiş acep? *(sulanan ağzını siler.)*

CAMBAZ- Kızımı aldı velakin altınlarımı bir türlü vermiyor.

KADI- Şayet borçlu borcunu vermiyorsa...

FUZULİ- Eee?

KADI- O borç... Kadıya verilir. Kadı hakkaniyet icabı paraları taraflara... *(Fuzuli'yi işaret eder.)* Verilir.

BEKÇİ- *(Megafonla)* Cambaz bir daha hapı yutmuştır. Bez getiresiz.

KADI- Kanun kıldan ince kılıçtan keskindir. Yüce dinimiz adına verdiğimiz kararlar da çok şükür şaşmaz ve yanılmazdır. Anlaşılmayan bir şey var mı?

FUZULİ- Tabi tabi! Değil mi ya? Bu karara canı gönülden uymak lazımdır.

CAMBAZ- Vallahi ne dediğini anlamadım. Ama Kadıya inanmamak olmaz.

FUZULİ- *(Kendi kendine)* Ortılığı millet uyanmadan yatıştırmak gerek. Politika icabı biraz ucundan göstermek lazım. Çok veren maldan az veren candan olmasın.

(Göstere göstere cebinden birkaç kese çıkarır. Gözlerini açıp bekleyen Cambaza, kediye ciğer atar gibi atar. Diğeri de keseyi havada kapar. Kadı kendisine de bekler. Olmayınca bozulur.)

FUZULİ- Anladın anladın... Seni köftehor dünür seni... Gerisi düğünden sonra.

CAMBAZ- Vallahi haklısın birden anlayıverdim yahu!

KADI- Fuzuli Efendi ben de ne dediğimi bilemedim. Allah şaşırtmasın. Bir şaşırsam bazıları için de pek iyi olmayacak sanki. Yoksa gözüm üstünde haberin olsun.

FUZULİ- Ne demezsin Kadı hazretleri. Benim de gözüm senin üstünde. Nefes darlığı çekiyormuşsun. Pek üzıldüm. Size yüksek tepeler iyi gelir. Geçenlerde vekil hazretlerinden bizzat duymuştum. Ağrı Dağında münhal bir kadılık varmış...

KADI- Aman aman mirim. Nefesim şu an gayet iyi. Bak! (*Jimnastik hareketleri yapar*) Hoh Hoh Hoh. Gördün mü? Ne kadar açıldı nefesim. (*Kendi kendine*) Aldın mı boruyu, gez dolaş şimdi koruyu. Bizim harçlık deve oldu. Adama yalakalık yapayım derken paçayı kaptırdık. Namussuz zırnık koklatmadı. Artık gelecek maçlara bakacağız.

BEKÇİ- (Megafonla) İbrikleri doldurun.

KADI - **Hikmetinden sual olmaz**
Lakin cepler böyle dolmaz
Yalancı fetva verenden
Din iman sorulmaz.

Durumdan çıkacak vazife
Arife gerek yok tarife
Ne yapıp ne edeceğiz
Musluğu çevireceğiz
(*Kendini işaret eder.*)
Fakire.

FUZULİ- Boş yere canımız sıkılmıştı. Şimdi keyfimiz yerine geldi. Herkes dersini aldı. Haydi buyurun davetimize. Kadı hazretleri, Kadı hazretleri! Haydi nikaha marş marş!

KADI- Aman efendim aman efendim ne mutlu size. Hemen koşuyorum, daa... *(Elini cebine sokar. Sallar)* Allah Allah hiç ses gelmiyor bu cepten yahu?

FUZULİ- Hallederiz. Buyurun buyurun.

BEKÇİ- (Megafonla) Bu sefer de olmamıştır. Kadının cebi dolmamıştır.

KADI- Önce halletsek te sonra buyursak. Havayı soğutmasak iyi olur. Kışın karı var buzu var. Olmadık yerin tuzu var. Ağzımızın tadı varken bozmasak derim. Derim de aklıma düğün dernekle ilgili bir fetva gelir gibi oldu...da...

FUZULİ- *(Kendi kendine)* Ne olur ne olmaz. Herkesin birbirini ihbar ettiği şu muhbirlik zamanında, düşman kazanmasak iyi olur. İki kemik at ilerde başın sıkışmasın. Kadı hazretleri hizmetlerinizin sınırı yok maşallah. Sen de hakkını almazsan olmaz.

(Cebinden bir kese çıkarıp gösterir. Cambaza atar gibi atar. Kadı da havada kapar.) Güle güle harca. Afiyet olsun.

(Ateşbaz ateş püskürerek gelir)

BEKÇİ- Kaçın cehennem reklamcısı geliyor.

TABLO 19

(Ateşbaz gösterisini yapar)

ŞARKI-	Ateş olur kor olurum
	Pof! (Ateş püskürtür)
	Yoluna yoldaş olurum
	Pof!
	İstersen kardaş olurum
	Pof!
	Merak etme sen

Merak etme sen⁵

Pof!

FUZULİ- Haydi yemek başlasın! Çorbadan başlayalım. İçimiz ısınsın, içkembemiz açılsın, karnımız açıksın iştahımız yerine gelsin.

Garson çorba getir.

Garson torba getir

Garson zorba getir

Düğün vaar...

Düğün var.

Garson dökmeden gel

Garson düşmeden gel

Garson durmadan gel

Düğün vaar...

Düğün var.

(Boncuk bir elinde üst üste dizilmiş tabaklar, öbür elinde kocaman bir çorba kasesiyle sahneye hızla girer. Çorba dökülecek diye oyuncular kaçar. Ayağı birine takılan Boncuk son hızla koşarak seyircilere doğru gelir. Seyirciler haliyle korkar. Ancak büyük bir marifetle kâseyi düzgün tutmayı becerir. Çorba dökülmez. Boncuk seyircilere gülerek işine döner. Kaseleri dağıtmaya başlar)

TABLO 20

⁵ Ferdi Tayfur

(Yemek sahnesi kararırken evin yanındaki boşluğun ışıkları yanar. Tuzsuz, Yalaka, Yalancı ve Keçi gelirler)

TUZSUZ- Baba belledik düğüne bile davet edilmedik. Oldu mu bu yani ya. Mahalleye rezil olduk bre.

YALANCI- Alışverişi bize yaptırırlar sandık. Adam bizden kurnaz çıktı. Kasaptan kesilmiş et alacağına, gitti yarı fiyatına canlı sığır aldı.

YALAKA- Bi' işe almadı beni be. Onu nasıl över göklere çıkarttım. Moral verir yalakalık ederdim.

KEÇİ- Ben etmem. Gitmem. Konuşmam.

TUZSUZ-*(Bağırır)* Ulan bari yemeğe çağırıydınız be! Mahallenin delikanlısına yapılır mı bu teeyytt!

YALAKA- Yapılmaz elbet. Ayıp oldu abime.

YALANCI- Halbuki hediye altınları alıp gelmiştik.

TUZSUZ- Doğru mu bre? Göreyim şu altınları.

(Yalancı dilini çevirerek yalan olduğunu anlatır.)

KEÇİ- Ben almam.

(Tuzsuz kapıyı çalar. Arap Bacı kapının arkasına gelir.)

ARAP BACI- Kimdir kimdir kimdir o?

TUZSUZ- Tuzlu tuzsuz...mamasını ister o.

ARAP BACI- A Tuzsuz Deli Bekir! Tuzumuz da var, şekerimiz de. Defol kapıdan meymenetsiz kopuk.

YALANCI- Bir de ben deneyeyim bakalım ne olacak.

(Kapıyı çalar)

ARAP BACI- Kimdir kimdir kimdir o?

YALANCI- Takacak altınlarımız var!

ARAP BACI- A Yalancı! Sen de defol kapıdan. Yalanla dolanla işim yok benim.

YALAKA- Sıra bende *(Kapıyı çalar.)*

ARAP BACI- Kimdir kimdir kimdir o?

YALAKA- Şurulup murulup şurulup o.

ARAP BACI- A Yalaka. İyi kapı bulmuşsun. Burada yalayacak çok adam var. Defol bakayım Yalaka sende.

KEÇİ- Ben çalmayrum.

ARAP BACI – Kimdir kimdir kimdir o?

KEÇİ- Ben değilim, ben değilim ben değilim o.

ARAP BACI- Bir tek seni severim inatçı Keçi. Yanındakileri kov sen gel.

KEÇİ- Gelmeyrum.

ARAP BACI- Git o zaman.

KEÇİ- Gitmeyrum.

ARAP BACI- Bekle o zaman.

KEÇİ- Beklemeyrum (*Sahneden çıkar*)

ARAP BACI- Ne istiyorsunuz söyleyin bakayım mahallenin kuduzları?

TUZSUZ- İçeri bizi de alın. O güzel yemeklerin hayali iki gündür rüyalarımın çıkıyor Arap Bacı.

ARAP BACI- Size kemik atmak lazım ama neyse bugün düğün var. Gel kız!

(Yardımcı kız elinde büyük bir tepsi içinde kemik ve yemek artığıyla gelir. Arap Bacı kapıyı açıp tepsiyi uzatır. Tuzsuz tepsiyi kapar. Sahnede hayranlıkla dolaştırır. Diğerleri de onu takip eder.)

CAMBAZ- Duydun mu dışarda bağırانları?

FUZULİ- Boş ver bağırıp bağırıp giderler.

CAMBAZ- Birkaç kap yiyecek versek yakışmaz mı?

FUZULİ- Boş ver. Bizi ısırılmazlar korkma.

CAMBAZ- Nereden biliyorsun?

FUZULİ- Biz besliyoruz da ondan.

CAMBAZ- Bu akşam da besle o zaman.

FUZULİ- Besleriz ama her zaman olmaz. Onları bir kemik atımlık besleyeceksin. Alıştırırsan baş edemezsin. Hep apartta bekleteceksin. İşin olunca, kemiğin ucunu gösterip hırlatacaşın. Çok verirsen rahata erer dinlemezler seni. Anladın mı?

CAMBAZ- Vallahi sizin işlerinize akıl sır ermiyor.

FUZULİ- Ye yemeğini düşünme gerisini.

ARAP BACI- (Dışarı bağırır.) Fuzuli efendinin kıymetini bilin. O olmaza zırnık koklatmazdım.

TUZSUZ- Allaaah! Var mı ulan bu yemeğe bizden başka sulanan! Yumulun ulan. Aç kalan enayidir. *(Tepsiye üşüşürler. İnatçı onlar tıkanırken yanlarına gelir.)*

YALANCI- Hadi sende buyur ye koçum.

KEÇİ- Yemeyrum.

YALANCI- Nasıl çözdüm dingili. Onun yerine de yeriz. *(Birlikte pis pis gülerler)*

KEÇİ- Yemeyrum...*(Yutkunarak diğerlerine bakar.)*

TABLO 21

(Düğün havası. Labarba. Sunucu ortaya gelir)

SUNUCU- Medamm messyüü sayın ve devletlü misafirlerimiz ojurduğu yani ya nasıl denir sizde, bugün var iki nikah. Biri Ah! La bel fi, öbürü ise le bel fiss. Bu iki jönes yani ya iki genç, karşılırlarına çıkan iki güzel insanla hayatlarını birleştirecek... Baba... İşte orada bütün haşmetiyle Roma heykelleri gibi durmakta. Anne... İşte orada. Tanrıca Afrodite misali süzölmektedir. Bahçıvan...a a o da nereden çıktı?

(Hepsi birden kovalar)

Ağlıyorlar. Onlar çok öro yani ya mutlu. Mutluluk gözyaşı döküyorlar... Şimdi sözü babaya veriyor ve yerime geçiyorum.

(Fuzuli karısını alıp sahnenin ortasına gelir.)

FUZULİ-) Sevgili konuklarım. Ailemizin en mutlu gününde bizi yalnız bırakmadığınız için sizlere minnettarız. Şimdi konuşacak çok şey var ama, işimiz gücümüz de var. O kadar yemek o kadar içecek bekletilmez her halde. Kısa keselim Aydın havası olsun. Kadı Efendi hazırsa...

KADI- Hazırım Fuzuli Efendi her daim hazırım.

FUZULİ- Gençlerimizi huzurlarınıza davet edelim. Çocuklarımız! Ve yakında yolacaklarımız! Yani yeni çocuklarımız! Hıh hıh hıh.

(Cilvenaz Sunucu'nun kolunda alkışlarla sahneye gelir. Gelinliğinin eteğini ağlayarak Arap Bacı tutmaktadır. Sonra Çelebi kolunda gelinlik giymiş Gülbenaz ile gelir. Gülbenaz'ın eteğini yerel kıyafetler giymiş bir kız tutmaktadır. Gelinlerde ve etek tutanlarda beyaz tül peçeler vardır. Çiftler yan yana durur. Kadı önlerine gelir. Sırayla okuyup yüzlerine üfler)

KADI- Füsü füsü füsü püf!

KADI- Allah'ın inayeti Fuzuli efendinin marifetiyle bu gençleri karı koca ilan ediyorum. Hadi bakalım Fuzuli Efendi gençler *(kendisini de ima eder)* bahşişlerini bekler. Bu arada görüyorum ki misafirler de hediyelerini vermek üzeri sıraya girmekte ve önce ben diyerek birbirlerini ezmektedir. *(Kimse yerinden kılmıdamaz)* Pambuk eller cebe, vermeyen ebe!

CAMBAZ- Anam cüzdanım yok. Çalmışlar. Hırsız var hırsız!
(Erkekler panikle ceplerine bakar. Onlar da cüzdanlarını bulamaz.)

LABARBA- Cüzdanım yok... Benim de... Hırsız var... Kim çaldı cüzdanımı... Etrafa bakın... Kaçırmayın. Yakalayın.

KADI- Paniklemeyelim efendiler. Bir daha cepleri sakın ve sessizce yoklayalım. Etrafı velveleye vermenin manası yok. *(Kendi cebine bakar. Keseyi bulamaz. Feryat eder)* Allah Allah! Yandım Allah! Paralarım paralarım, hırsızı bulursam vallah kimseye bırakmaz ben paralarım!

FUZULİ- *(Sahte tavırlarla)* Lokma lokma doğrar etini köpeklere yediririm. Kim ola bu alçak, kim bu hadsiz kendini bilmez.

SUNUCU- Vah vah! Paralar gitti eyvah!

ÇELEBİ- Babacım babacım bir hesap yaptım.

FUZULİ- Hesabına çarptırma şimdi.

ÇELEBİ- Haklısınız babacım çarpmak lazım. *(Karısına döner. Anlatır.)* Karıcığım ben çok iyi hesap yapıyorum da...

FUZULİ- Buldum. Hırsızı buldum. Boncuk yaptı bu işi.

KADI- O hapistedir bre Fuzuli Efendi.

FUZULİ- Kaçmıştır. Hepimiz dolandırıp kaçmıştır.

LABARBA- Hırsız Boncuk'muş! Hırsız Boncuk'muş...

Bulmuşlar mı? Boncuk mu? Yakalamışlar mı? ...

KADI- Yaktım çıranı Boncuk. Bu sefer kurtulamazsın elimden.

ŞARKI-

Hırsız Boncuk diyorlar

Günahına giriyorlar

Hırsız kim belli değil

Suçu üstüne atıyorlar

Uçtu uçtu paralar uçtu

Uçtu uçtu hırsız uçtu

Uçtu uçtu Boncuk uçtu.

BEKÇİ- Hırkız Boncuk degildir.

KADI- Sen nereden biliyorsun bre cahil?

BEKÇİ- Ben okumamışam ama, gözüne bakınca anlirem adamın
hırlı mı hırkız mı olduğunu.

KADI- Bak bakalım gözlerime. Söyle bakalım çok bilmiş Bekçi.

Hırlı mıyım Hırsız mı?

BEKÇİ- (*Dikkatle Kadının gözlerine bakar*) Hımm... Hem hırr
(Hırlar) lı. Hem hırkız!

KADI- (*Kızır*) Hadi oradan densiz. Atarım şimdi seni
bekçilikten. (*Kendi kendine*) Adam vallahi bildi. Yürü şimdi
karakola seni beni bilmez densiz bekçi.

BEKÇİ- (*Kadının kulağına fısıldar*) Seninle gider gibi yapayım.
Ama gitmeyeyim.

KADI- Nedenmiş o?

BEKÇİ- Hırkız burada. Onu yakalayacağım.

KADI- Kim? Kim?

BEKÇİ- Yakında öğrenirsen. Ama sen değilsen. Rahat ol.

KADI- Yürü, densiz yürü.

BEKÇİ- (Sahneden çıkmaz. Kalabalığa karışır.) Hırkız var...

Hırkız var...

FUZULİ- Hırkız mırkız, hay Allah! Hırsız mırsız vız gelir.

Düğüne devam. Hepinize çalınan paralarını ben vereceğim.

LABARBA- A... Bravo... Paralarımızı verecekmiş... İşte Fuzuli Efendi! İşte vatansever, milletsever, hayırsever en çok da bizi sever.

FUZULİ- (*Kendi kendine*) Ha ha ha. Sayın misafirlerimiz. Devam, eğlenmeye devam. Paralar gitmiş ne gam! Paranın lafi mu olur yahu! Çalışır boşalan çuvaları doldururuz. Değil mi. Hırsız mırsız diye tadımız kaçmasın. Haydi müzik başlasın.

ŞARKI- **Paralar paralar**
Bozulmasın aralar
Gitti gider derken
Sarıldı yaralar.

Paralar paralar
Kafa göz yararlar
Paraya göz koyanı
Vallahi parçalarlar

FUZULİ- Bakıyorum paraları kurtarınca pek keyiflendiniz. Artık gençleri göndermenin zamanı geldi. Öpün babanızın elini. (*Elini uzatır. Kızla damat gelir. Kızı elini öper*) Berhudar ol kızım.

CİLVENAZ- Vıy ba' vıy. Ay ne güzel Fransızca konuştum di' mi le Amet?

SUNUCU- Çok güzel konuştun canım çok... Öpeyim babacığım. (*Fuzulinin elini öper*)

FUZULİ- Berhudar ol oğlum. (*Kulağına söyler*) Bana bak kızımı üzersen ben de seni üzerim haberin olsun. Akıllı ol önüne gelen

bu fırsatı iyi değerlendire. Çıkarını bil. Sözümü dinle, gerisini merak etme sen.

SUNUCU- Zaten merak etmiyorum babacığım.

FUZULİ- Aferin. Aramız hep iyi olsun, cebin parayla dolsun. Geçin bakalım şöyle. Sıra aslan oğlumda. Bunun kuyruğu da vardı da tramvay çiğnedi. Ha ha ha. Gel aslanım gel. Şu kızımı da getir bakayım babacığının yanına.

(Onlara elini uzatır. Çelebi öper.)

FUZULİ- Berhudar ol akıllı oğlum benim. Malım mülküm feda olsun sana. Hele bu güzel gelini de getirdin ya artık ölsem de gam yemem. Hemen bir oğlan bebek istiyorum haberin olsun.

ÇELEBİ- Babacım düşündüm de bir hanımdan bir çocuk yapacağıma, yüz kadından yüz çocuk yapsam daha karlı değil mi?

ZALİHA- Siz merak etmeyiniz sevgili pederim. Ben her şeyi yoluna koyar, bütün işleri çeker çeviririm.

FUZULİ- İşte Fuzuli efendinin gelin kızı. Oh dünya varmış be. Nihayet akıllı birine denk geldik. Öp kızım babanın elini. *(Gelin peçesini kaldırır. Zaliha çıkar.)* Layn! Tongaya mı geldik? Kimsin sen.

ZALİHA- *(Çelebi'ye sürtünür.)*

ÇELEBİ- Ooohooşş....

ZALİHA- Ben Zaliha'yım babacım. Senin gelinin. Hiç tasalanma. Hem oğlunu mutlu edeceğim hem bütün işlerini yoluna koyacağım. Ne diyorsun Çelebi hazretleri? *(Sürtünür)*

ÇELEBİ- Bu olsun babacım. Bu olsun.

FUZULİ- Öp bakalım kızım babanın elini.

ZALİHA- Öpeyim babacığım öpeyim, sana tosun gibi boy boy, sıra sıra bebeler vereyim.

FUZULİ- Peki Gülbenaz nerede?

ZALİHA- Çadırına gitti babacığım. Biz de köşkümüze gidelim artık.

FUZULİ- *(Seyirciye)* Aboov. Bu kızda iş var. Yaşasın fuzuli imparatorluğunu kurtardık. Haydi eylenelim. Garson içki getir. Nerede bu garson yahu?

ZALİHA- Bize uygun değildi babacığım. Her şeyi döküp duruyordu. Ben daha uygunlarını getirdim.

(Sahneye siyah elbiseli silindir şapkalı politikacı tiplerini ellerinde tepsiyle girer.)

ZALİHA- Bunlar bize daha iyi hizmet eder.

FUZULİ- *(Hayran olur.)* Vay be kızım. Şimdiye kadar neredeydin sen? Fuzuli hemen yukarı çıkın, yarından tezi yok torunlarımı istiyorum haberiniz olsun.

(Sahneye elinde bir torbayla Bekçi girer.)

BEKÇİ- Hırkız var. Hırkız var.

FUZULİ- Gene geldin hepimizin tadını kaçırdın. Şimdi olmaz. Bugün git yarın gel.

(Bekçiyi zorla sahneden çıkarmaya çalışır. Bekçi de direnir.)

BEKÇİ- Olamaz. Bugün gidersem hırkız da ardımdan kaçır. Hırkız var!

(Elindeki torbayı açar. Cüzdanlar, keseler yere dökülür.)

BEKÇİ- Buyurun herkes alsın malını.

(Erkekler cüzdanların üstüne atlar.)

FUZULİ- *(Sevinir.)* Beni nasıl bir masraftan kurtardın biliyor musun Bekçi Efendi. Dile benden ne dilersen?

BEKÇİ- Hiçbir şey. Gölge etme başka ihsan istemirem.

FUZULİ- Peki hırkız kimmiş? Boncuk mu?

BEKÇİ - Yok Boncuk namuslu bir aşık. Hırkız...

(Herkes merakla ona bakar)

BEKÇİ- Hırkız... Hırkız... *(Fuzuli 'ye bakar.)*

(Fuzuli kaş göz ederek bekçiye cebinden para gösterir. Sus diye kıvrılır.)

BEKÇİ- Hırkız...

(Fuzuli panikler. Bir taraftan Bekçiyi göndermeye çalışır, bir taraftan da perdeleri kapatmaya çalışır. Bir o perdeye bir diğerine koşar.)

FUZULİ- Yav bu neşeli havanın içinde bir de hırkız peşinde mi koşacağız. Hırkız mırkız yok. Hadi herkes evine gitsin. Düğün bitti. Ben de uzaklara uçacağım. Uçağı kaçırmayayım. Hadi hayırlı akşamlar.

B E K Ç İ - H ı r k ı ı ı z !

FUZULİ- Bekçi! Hırkız mırkız yok demedik mi. Cambaza bakın Cambaza bakın. Cambaz da yok. Cambaz dünür hadi gözünü seveyim tam zamanı. İpi gerelim bir iki gidip gel. Biz de sana bakalım. Hadi dünürüm canım dünürüm kurtar beni.

CAMBAZ- Kız gitti dünürlük bitti efendi.

BEKÇİ- Vaz geçmişem. O kendini O biliyor. Paçaları tutuştu söndürecek su bulamıyor. Herkes malını aldı mı? Aldı. Öyleyse mesele kapanmıştır.

(Fuzuli Bekçi'yi öpmeye gider. Bekçi kaçar o kovalar. Sonunda Bekçi'yi öper.)

FUZULİ- Oh be kurtulduk!

BEKÇİ- Bizim de namus gitti. (Zurnacıya *seslenir*) Sayın Şefim benim şarkıma sıra geldi mi? Gelmiş. Peki söyliyem.

Bir ayağında kundura

Bir ayağında kundura

Bir ayağında kundura

Bir ayağında kundura

SUNUCU - Az gittik uz gittik dere tepe düz gittik. İki saati şarkıyla, sözle, tatlı dille geçirdik, sizin de uykunuzu getirdik. Sevgililer birbirine kavuştu. Onlar erdi muradına biz çıkalım kerevetine. Azgınlar arsızlar, muktedirler egemenler, haksızlık hukuksuzluk yapanlar, iftiracılar ve yalancılar çıktı ortaya. Yüzleri kızarmadı ama onlar da aldı ağızlarının payını, marifetleri döküldü ortaya.

Memlekette söylenen her söze sorgusuz sualsiz inanan insanlar doluyken ister istemez Fuzuli gibi uyanıklar ortaya çıkıyor. Fuzuli'nin hırsız olabileceği hiç aklınıza gelmiş miydi?

(*Seyirciden yanıt bekler.*) Adam zaten hırsız diyorsunuz, tamam da cepçi olduğunu soruyorum. O gelmedi. Gelsin anam babam gelsin. Şimdi herkes cüzdanını bir yoklasın bakalım. Cebinizde mi, değil mi? Ha ha ha Korktunuz değil mi?

Kanmayacaksınız efendim. Kanmayacaksın, inanmayacaksın güzel abim. Her gülen yüzü sahte mi dürüst mü diye, her söylenen sözü doğru mu diye tartacaksın. İmandıkça seni aldatan, avlayan ve dahi soyup soğana çeviren çok olur. Kanmayacaksın sayın seyircim! İşte bu kadar basit. Haydi bana eyvallah. Ben kaçır.

(*Sahneden çıkarken Boncuk ile Gülbenaz el ele sahneye gelir. Arkada Cambaz tele çıkar. Ateşbaz, sihirbaz, Madrabaz, değnekle yürüyen gelip hünerlerini gösterirlerken diğer oyuncular da sahneye girerler.*)

Oy dingala dingala
Kömür de koydum mangala
Ayşe de Fatma dostum var
Çalkala Boncuk çalkala.

Oy farfara farfara
Boncuk da girdi çuvala
Yalan dolan iftira
Çalkala Boncuk çalkala

Oy pırasa pırasa
Geldik bin bir kumpasa
Ak mı kara mı görürüz
Hak hukuk olursa

Oy dingala dingala
Kömür de koydum şalvara
Seyirci gibi dostum var
Çalkala Boncuk çalkala.

(Perde.)

SON